

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 713 bis

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 13 octombrie 2003

SUMAR

Pagina

Anexele nr. I—III la Memorandumul de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană privind asistența financiară nerambursabilă acordată prin Instrumentul pentru Politici Structurale de Preaderare pentru măsura „Asistență tehnică pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre, România“, semnat la Bruxelles la 13 decembrie 2002 și la București la 31 martie 2003, ratificat prin Legea nr. 372/2003, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 713 din 13 octombrie 2003.....	2-79
--	------

Descrierea măsurii

Asistență tehnică pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre, România

Codul măsurii: 2002/RO/16/P/PA/011

1. DENUMIREA MĂSURII

Asistență tehnică pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre, România

2. AUTORITATEA CARE PREZINTĂ CEREREA (coordonatorul național ISPA)

2.1. Numele: Hildegard Carola Puwak, ministrul integrării europene

2.2. Adresa: Ministerul Integrării Europene
Direcția coordonarea programelor ISPA și SAPARD
Eugen Teodorovici, director
str. Apolodor, nr.17, latura Nord, sectorul 5, București, România

Telefon: + 40 -1- 30116 23

Fax: + 40 -1- 30116 26

E-mail: eugen.teodorovici@mie.ro

3. AUTORITATEA RESPONSABILĂ CU IMPLEMENTAREA (conform celor definite la pct. 2 din secțiunea a II-a din anexa nr. III.2)

3.1. Denumirea: Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței,
MLPTL
Unitatea de Coordonare ISPA
Florentina Teodorovici, șef de unitate

3.2. Adresa: Bd. Dinicu Golescu nr. 38, București, Sector 1, România

4. BENEFICIARUL FINAL (în cazul în care acesta este alt organism decât autoritatea menționată la pct. 3)

4.1. Denumirea: AFDJ Galați - Administrația Fluvială a Dunării de jos
Octavian Gheorghiu, director general

4.2. Adresa: str. Portului nr. 32, Galați, România

Telefon/Fax: + 40 -23- 646.812

5. LOCALIZAREA

5.1. Țara beneficiară: România

5.2. Regiunea: Coridorul VII

*) Anexa nr. I este reprodusă în facsimil.

6. Descriere

Proiectul are în vedere trei părți ale Dunării: secțiunea dintre Călărași și Brăila (km 375 – km 175), sectorul Batin (km 531 – km 521) și portul Calafat (km 795).

Proiectul va fi implementat printr-un singur contract de servicii pentru asistență tehnică, împărțit în trei faze consecutive care reflectă principalele etape ale asistenței tehnice. Prima fază se va concentra asupra realizării studiului de fezabilitate și a impactului asupra mediului pentru cele trei sectoare ale Dunării menționate anterior; a doua fază cuprinde pregătirea Cererii de finanțare ISPA pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație doar pentru sectorul Călărași - Brăila (sectorul Batin și portul Calafat vor fi dezvoltate separat; portul Calafat depinde de decizia privind construcția podului peste Dunăre de la Calafat - Vidin); și a treia fază cuprinde proiectul tehnic și documentația de licitație pentru sectorul Călărași - Brăila.

Proiectul va furniza, prin urmare: (1) Cererea de finanțare ISPA, incluzând studiul de fezabilitate, evaluarea impactului asupra mediului și documentația de licitație pentru sectorul Călărași - Brăila și (2) studiul de fezabilitate și evaluarea impactului asupra mediului pentru sectorul Batin și, respectiv, pentru portul Calafat.

6.1 Cadru general

a) Secțiunea Dunării dintre Călărași și Brăila (km 375 – km 175)

Secțiunea Dunării dintre Călărași și Brăila (km 375 – km 175) este o parte importantă a Coridorului Pan-European de Transport nr. VII. Această secțiune asigură, de asemenea, legătura dintre Dunărea fluvială și Canalul Navigabil Dunăre - Marea Neagră, precum și cea cu Dunărea maritimă.

Pentru secțiunea Călărași - Brăila (km 375 – km 175), recomandările Comisiei Dunării vizează asigurarea unei adâncimi minime pentru navigație de 2,5 m și a unei lățimi a șenalului navigabil între 160 și 180 m.

Dificultăți existente

În lunile de vară și toamnă, debitul cursului Dunării este redus considerabil pe această secțiune, condițiile de navigație înrăutățindu-se foarte mult. Astfel, pe principalul braț al Dunării, între km 348 (amonte gură braț Bala) și km 300 (gură Canal Dunăre - Marea Neagră), în medie, timp de 160 zile/an, condiția de adâncime minimă nu este îndeplinită, scăzând în unele puncte critice la 1,40 m.

Din această cauză, pe parcursul acelor perioade extinse, navigația trebuie să se desfășoare pe brațul secundar Bala - Borcea (în prezent, cu un debit mai mare decât brațul principal). Folosind acest braț secundar, distanța dintre Călărași și Cernavodă crește cu cca. 105 km. În același timp, din cauza dimensiunilor reduse ale șenalului de navigație Bala - Borcea, precum și din cauza sinuozităților existente pe unele porțiuni, navigația trebuie să se desfășoare într-un singur sens. În plus, convoaiele mari trebuie dezamblate, iar barjele trebuie să treacă una câte una.

De asemenea, pe sectorul Dunării între km 300 și Brăila (km 175), în perioada vară - toamnă, la niveluri medii și mici ale apelor Dunării, navigația se desfășoară în condiții dificile din cauza reducerii sub limită a adâncimilor de navigație la pragurile situate în aval de Cernavodă (km 297),

Ostrovul Fasole (km 292), Alvănești (km 276), aval Hârșova (km 251) și Ostrovul Lupu (km 196).

Din acest motiv, navele care asigură transportul mărfurilor între porturile fluvial - maritime (Brăila, Galați, Tulcea) și porturile ucrainene de pe Dunăre și Canalul Navigabil Dunăre - Marea Neagră spre Portul Constanța nu pot fi încărcate la capacitatea lor maximă timp de aproape 5 luni pe an.

Cauze

Cauzele care au determinat această situație nefavorabilă pentru navigație se datorează, în principal, unor fenomene morfologice și hidrologice, care se produc în zona de separare dintre Dunăre și brațul Bala (km 346), având următoarele efecte negative:

- evoluția necorespunzătoare în timp a repartiției debitelor apei, nefavorabilă pentru brațul principal al Dunării - via Cernavodă, de doar 25-30% din debitul total al Dunării în perioadele cu precipitații reduse;
- continua degradare a albiei Dunării (via Cernavodă-Hârșova-Brăila) datorată scăderii energiei curentului apei și a capacității de transport a aluviunilor, a determinat totodată, formarea unor praguri submersibile, a unor insulițe, a unor brațe secundare și a condus la o continua reducere a gabaritelor de navigație;
- degradarea brațului Bala – Borcea, cu o considerabilă eroziune a malurilor, datorată unor niveluri ridicate ale debitelor.

Aceste fenomene sunt favorizate de existența, pe malul drept al Dunării în zona km 347, a stâncii submersibile de la Pârjoia, care pătrunde substanțial în albia Dunării și schimbă orientarea cursului spre brațul Bala. Aceste fenomene au fost, de asemenea, favorizate de nerealizarea, în ultimii 50 - 60 de ani, a lucrărilor hidro-tehnice necesare pentru ținerea sub control a evoluției brațelor Bala și Borcea (aval) și a altor sectoare ale albiei Dunării.

Ar trebui menționat, de asemenea, faptul că reducerea traficului intern și internațional din ultimii 10 ani a contribuit la reducerea adâncimii de navigație pe această secțiune a Dunării, precum și pe alte secțiuni.

Lucrări propuse

Studiile pregătitoare au fost realizate prin proiectul Phare Multi-Country "Studiu pentru îmbunătățirea navigației pe Dunăre în România și Bulgaria", cu un Raport Final care datează din decembrie 1999. Acest studiu a identificat principalele probleme privind navigația pe sectoarele Dunării dintre România și Bulgaria. Au fost propuse soluții tehnice, precum și costurile aferente. A fost evaluată, de asemenea, fezabilitatea economică a acestor soluții. Pentru implementarea acestor măsuri o acțiunea comună a României și Bulgariei fiind necesară.

Lucrările necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație sunt următoarele:

- redistribuirea debitelor de ape mici - medii în zona de separare a brațului Bala din Dunăre (km 346) prin realizarea unui dig de dirijare și a unui prag de fund cu o protecție de albie în aval, în albia brațului Bala;

- eliminarea efectului de deviere a apei apărut spre brațul Bala din cauza stâncii submersibile Parjoaia. Aceasta presupune derocarea stâncii și evacuarea ei din albia Dunării;
- consolidării de maluri, închiderea de brațe, lucrării de calibrare și de stabilizare a albiei Dunării cu epiuri și diguri pentru orientarea cursului;
- lucrări de adâncire prin dragajul unor porțiuni ale șenalului navigabil.

Aceste lucrări vor conduce la îmbunătățirea condițiilor de navigație pe sectorul de Dunăre via Călărași - Cernavodă - Hârșova - Brăila prin stabilizarea șenalului navigabil al Dunării și a parametrilor săi, precum și la creșterea adâncimii de navigație în punctele critice. Prin aceste lucrări, pe un sector al Dunării de 220 km, vor fi asigurate permanent condiții minime de navigație în conformitate cu recomandările Comisiei Dunării.

Se vor realiza economii de costuri la transportul de mărfuri prin reducerea duratei de traversare a acestei secțiuni, reducerea distanței de parcurs și dispariția necesității de dezasamblare a convoaielor și prin evitarea unui traseu ocolitor de aproape 105 km.

De asemenea, trebuie menționat că materialele de construcție disponibile pe plan local sunt potrivite pentru lucrările intenționate.

O atenție specială la stabilirea și executarea soluțiilor de lucrări trebuie acordată aspectelor legate de protecția mediului înconjurător. Din acest punct de vedere trebuie respectate recomandările studiului "Transportul fluvial pe linia vitală a Europei, Dunărea" – consecințe, amenințări și oportunități, Viena, ianuarie 2002.

Măsuri suplimentare

Traficul pe Dunăre s-a redus semnificativ în ultimii 10 ani. Principalele motive constau în limitarea traficului internațional din cauza situației din Iugoslavia, dar și încetinirii ritmului producției în industria grea din România și Bulgaria.

Se consideră că, în afară de lucrările importante descrise mai sus, ar trebui implementate și măsuri de mai mică amploare pentru creșterea traficului sau pentru asigurarea îndeplinirii condițiilor adecvate pentru ca eficiența economică a lucrărilor să fie cât mai mare.

De asemenea, ar trebui implementate unele măsuri pentru îmbunătățirea facilităților și echipamentelor existente în port pentru a se asigura servicii adecvate pentru navigatori. Este necesar ca legăturile învecinate să fie modernizate pentru îmbunătățirea accesului la porturi.

Astfel de măsuri trebuie să determine îmbunătățirea selectivă a infrastructurii publice a porturilor dunărene și ar trebui identificate încă din faza de studiu de fezabilitate.

b) Corectarea albiei Dunării în sectorul Batin (km 531 – km 521)

Dificultățile existente și cauzele lor

Zona insula Batin constituie unul dintre cele mai dificile puncte critice pentru navigația pe sectorul româno-bulgar al Dunării. Această situație se datorează faptului că insula Batin împarte

fluviul în două brațe: un braț principal la nord, în calitate de șenal navigabil, și un braț secundar în sud. Brațul principal este prea larg pentru menținerea gabaritelor de navigație normale în ceea ce privește lățimea și adâncimea. Local, în perioadele cu debite de apă scăzute, se formează multe bancuri submersibile formate din aluviuni fine. Aceste aluviuni reduc lățimea și adâncimea șenalului navigabil.

Lucrări propuse

“Studiul pentru îmbunătățirea navigației pe Dunăre în România și Bulgaria” elaborat de firma olandeză Frederic R. Harris a propus trei soluții posibile de lucrări pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație. Acestea sunt:

- construirea unui singur prag de fund la km 529 pe brațul secundar;
- construirea unor epiuri de-a lungul malului drept al brațului principal între km 528 și km 521 prin reducerea lățimii albiei cu 600 m;
- construirea unui prag inferior la km 529 pe brațul secundar și a unor epiuri de-a lungul malului drept al brațului principal între km 529 și km 523, reducând lățimea albiei cu 800 m.

Prin soluțiile tehnice de lucrări care vor fi adoptate și realizate trebuie să se aibă în vedere ca șenalul navigabil al Dunării să fie în concordanță cu cerințele europene.

O atenție specială trebuie acordată protecției malului stâng al brațului principal pentru a reduce eroziunea malului drept.

c) Extinderea infrastructurii portului Calafat (km 795) și sistematizarea dispozitivului feroviar portuar

Dificultățile existente și cauzele lor

Portul Calafat este situat la km 795 pe Dunăre, aproape de locul în care va fi construit noul pod Calafat - Vidin (km 796). Portul este împărțit în două sectoare: sectorul din amonte folosit pentru trecerea peste Dunăre între România și Bulgaria a feribot-urilor pentru pasageri și camioane, și zona din aval pentru operațiuni de încărcare și descărcare a diferitelor mărfuri și pentru alte operațiuni portuare. Traficul de mărfuri desfășurat prin portul Calafat între 1991 și 2000 variază între 30 - 120 mii tone anual. Capacitatea de trafic a portului este de aproximativ 250 mii tone anual.

Platforma portului are aproape 11.000 m² și nu poate fi utilizată eficient din cauza dispozitivului feroviar portuar și a faptului că la nivele mari ale apelor Dunării platforma poate fi inundată.

Lucrări propuse

Pentru a asigura operarea și tranzitarea materiilor prime necesare pentru executarea podului peste Dunăre de la Calafat - Vidin și a infrastructurii adiacente, capacitatea de trafic trebuie să crească la un volum estimativ de 650 mii tone anual.

Pentru creșterea capacității portului Calafat în concordanță cu noile cerințe, sunt necesare:

dezvoltarea infrastructurii prin construirea unui cheu de acostare de aproximativ 250 - 300 m lungime cu platforma portuară aferentă în prelungirea spre aval a cheului existent; reabilitarea și sistematizarea dispozitivului feroviar portuar de pe platforma portuară, precum și realizarea racordurilor rutiere și feroviare la noua localizare a portului.

Realizarea și dezvoltarea terminalului pentru mărfuri din portul Calafat vor fi luate în considerare în faza de proiectare a lucrărilor. Terminalul va fi situat la intersecția Coridoarelor Pan - Europene de transport VII și IV, după construirea unui nou pod peste Dunăre.

Măsuri suplimentare

Proiectarea va lua în considerare potențialul impact negativ asupra ecosistemului din aval. O atenție deosebită va fi acordată oricărei influențe asupra modelelor de eroziune și sedimentare din zona Deltei Dunării. Actualizarea/refacerea studiilor de impact asupra mediului va acorda o atenție specială consecințelor asupra zonelor din aval.

6.2 Componentele proiectului

Acest proiect este împărțit în trei faze care vor fi implementate în cadrul unui singur contract de servicii, având o durată de maximum 18 luni. Asistența tehnică pentru pregătirea proiectului se va concentra pe activitățile prezentate în continuare.

Faza 1 (studiul celor trei măsuri posibile)

- pe baza studiului Phare menționat anterior și în strânsă coordonare cu activitățile prevăzute în cadrul proiectelor privind transportul fluvial cuprinse în Programul Phare 2001 și 2002, se reface proiectul conceptual și evidențiază un proiect ISPA, inclusiv măsurile suplimentare pentru:
  1. îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași (km 375) și Brăila (km 175);
  2. corectarea albiei Dunării astfel încât șenalul navigabil al Dunării să fie în concordanță cu cerințele europene, pentru sectorul Batin (km 531 – km 521);
  3. extinderea infrastructurii portului Calafat și sistematizarea dispozitivului feroviar portuar.
- pregătirea unui studiu de fezabilitate complet pentru cele de mai sus;
- actualizarea/revizuirea analizei cost – beneficiu;
- actualizarea/revizuirea studiilor de impact asupra mediului și realizarea unei evaluări complete a acestui impact, inclusiv, acolo unde este cazul, pentru partea bulgară a fluviului și pentru Delta Dunării, precum și organizarea consultațiilor publice (inclusiv organizații non-guvernamentale).

Faza a 2-a (Cererea de finanțare ISPA pentru o măsură, Călărași – Brăila)

- pregătirea unei cereri de finanțare ISPA complete pentru “Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași și Brăila (km 375 – km 175)”;
- sprijinirea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței în alegerea unor structuri și mecanisme adecvate pentru implementarea proiectului (definirea unui calendar, a unei strategii de achiziție, a relațiilor cu beneficiarii finali, etc.).

Faza a 3-a (proiectul tehnic și documentația de licitație pentru măsura Călărași – Brăila)

- realizarea unor investigații detaliate, după cum este necesar;
- pregătirea proiectului tehnic și a documentației de licitație pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași și Brăila (km 375 – km 175) și pentru măsurile suplimentare.

Termenii de referință pentru măsura menționată mai sus sunt subiectul unei aprobări anterioare a Comisiei. Țara beneficiară acționează ca Autoritate Contractantă. Comisia va primi rapoarte la fiecare două luni cu privire la stadiul implementării fiecărei sarcini.

7. Obiective

Obiectivul constă în co-finanțarea asistenței tehnice în vederea sprijinirii țării beneficiare în pregătirea unei Cereri de finanțare ce va fi transmisă la Comisie pentru obținerea de asistență financiară acordată prin intermediul Instrumentului pentru Politici Structurale pentru Preaderare (ISPA).

8. Implementarea lucrărilor de pregătire a proiectului**Program de lucru estimativ**

Măsura	Începere	Finalizare
Studiu de fezabilitate	iunie 2003	decembrie 2003
Analiza cost - beneficiu	iunie 2003	decembrie 2003
Studiul de impact asupra mediului	iunie 2003	decembrie 2003
Cererea de finanțare ISPA	decembrie 2003	ianuarie 2004
Proiectul tehnic și pregătirea documentației de licitație	decembrie 2003	aprilie 2005

9. Costuri și asistență (în euro)

Cost total	Contribuția sectorului privat	Cheltuieli neeligibile	Cost eligibil total	Asistența ISPA	Rata de finanțare %
2.000.000	0	0	2.000.000	1.500.000	75%

DETALIEREA ESTIMATIVĂ A COSTURILOR

#	Descriere	Cost (euro)
1	 Faza 1: Studiu de fezabilitate, analiza costurilor, impactului asupra mediului	
1.1	- Sectorul Calarasi-Braila (km 375 – km 175)	500.000
1.2	- Sectorul Batin (km 531 – km 521)	100.000
1.3	- Extinderea infrastructurii Portului Calafat și a dispozitivului feroviar (km 795)	100.000
2	Faza 2: Cererea de finanțare ISPA, Sectorul Calarasi-Braila (km 375 - km 175)	
2.1	- Cererea de finanțare ISPA	20.000
2.2	- Asistență pentru MLPTL (structura de implementare a proiectului)	80.000
3	Faza 3: Proiectul tehnic și dosarul de licitație, Sectorul Calarasi-Braila (km 375 - km 175)	
3.1	- Investigații detaliate	450.000
3.2	- Proiectul tehnic și pregătirea documentației de licitație	750.000
Total		2.000.000

10. Implicarea instituțiilor financiare internaționale

Nu există nici o implicare a instituțiilor financiare internaționale în privința co-finanțării măsurii ISPA în acest stadiu. Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței a solicitat sprijinul Bancii Europene de Investiții cu privire la o co-finanțare ulterioară a proiectului de investiții.

Plan de achiziții

Oferta nr.	Descrierea lucrărilor și serviciilor care vor fi licitate	Tipul contractului (lucrări, furnizare de materiale, servicii)	Previziuni privind lansarea ofertei (lună, an)	Rata de rambursare a facturilor aferente contractului specific
1	Asistență tehnică pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre	Servicii	noiembrie 2002	75%

TERMENI DE REFERINȚĂ PRELIMINARI

1. INTRODUCERE
  - 1.1. Țara beneficiară
  - 1.2. Autoritatea de Contractare
  - 1.3. Informații referitoare la țara beneficiară
  - 1.4. Situația actuală în sector
  - 1.5. Alte programe relevante în sector
2. OBIECTIVELE CONTRACTULUI
  - 2.1. Obiective specifice
  - 2.2. Ținte ce trebui atinse de Consultant
3. PREZUMȚII ȘI RISCURI
  - 3.1. Prezumții
  - 3.2. Riscuri
4. SCOPUL LUCRĂRILOR
  - 4.1. General
  - 4.2. Activități specifice
  - 4.3. Managementul proiectului
5. LOGISTICĂ ȘI PROGRAMARE
  - 5.1. Localizare
  - 5.2. Data de începere și perioada de execuție
6. CERINȚE
  - 6.1. Personal
  - 6.2. Dotarea biroului
  - 6.3. Facilități ce vor fi oferite de Consultant
  - 6.4. Echipament
  - 6.5. Cheltuieli neprevăzute
7. RAPORTARE
  - 7.1. Cerințe de raportare
  - 7.2. Transmiterea și aprobarea rapoartelor
8. MONITORIZARE ȘI EVALUARE
  - 8.1. Definirea indicatorilor
  - 8.2. Cerințe speciale

ANEXA: Memorandumul de finanțare pentru măsura ISPA nr. 2002/RO/16/P/PA/011
(pentru informații)

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1. Țara beneficiară

ROMÂNIA

1.2. Autoritatea Contractantă

Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței

1.3. Informații cu privire la țara beneficiară

Cu o lungime de 2783,4 km, Dunărea este unul dintre cele mai lungi fluvii din Europa și reprezintă principalul coridor de transport fluvial, care face legătura între Europa de Est și de Vest. Dunărea traversează Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, Croația, Serbia, România, Moldova și Ucraina și face legătura între Marea Nordului și Marea Neagră, prin canalul Rin-Main-Dunăre.

În România, Dunărea are o lungime de 1075 km între Baziaș și Sulina și circa 31% din totalul bazinului său hidrografic de 250.000 kmp. Pe primii 210 km, fluviul este barat la Porțile de Fier I și II, care au fost finalizate în anul 1972, respectiv anul 1990, asigurându-se astfel un nivel al apei minim în amonte. Mai departe, fluviul se scurge în mod liber. Principalul port – Constanța – este legat la Dunăre prin Canalul Dunăre – Marea Neagră, finalizat în anul 1984. România este responsabilă cu gestiunea următoarelor secțiuni ale fluviului: rkm 1075 – 610 și rkm 375 – 0,0 (Marea Neagră – Sulina).

Principalii afluenți din sectorul analizat sunt: Jiu, Olt, Argeș, Mostiștea, Ialomița, Siret și Prut, pe partea stângă, și Timok, Icer, Vit, Iantra și Ressenski Lom, pe partea dreaptă.

1.4. Situația actuală în sector

Importanța Dunării ca arteră principală de transport a fost confirmată la Conferințele de Transport Pan-European de la Creta și Helsinki din anul 1994 și anul 1997, unde i s-a conferit statutul de Coridor VII și a fost definită ca una dintre cele 10 coridoare prioritare de transport, din Europa Centrală și de Est. Această selecție, drept coridor – cheie, reflectă angajamentul Uniunii Europene de a promova moduri de transport mai ecologice și de a dezvolta rețele de transport mai puternice, care să facă legătura între statele membre UE cu țările Europei Centrale și de Est și mai departe.

Acordul European privind Principalele Căi Fluviale de Importanță Internațională a fost adoptat de Comitetul pentru Transport Fluvial UN/ECE în data de 19 ianuarie 1996. Slovacia și Ungaria au devenit părți contractante la AGN¹, iar alte țări dunărene l-au semnat în vederea aderării într-un timp scurt.

---

¹ AGN, Acordul European asupra principalelor cursuri de ape interioare de importanță internațională, adoptat de Comitetul Transportatorilor al Comisiei Economice pentru Europa în Geneva, ianuarie 1996

Potențialul de dezvoltare a Dunării, ca principală arteră de transport, a crescut substanțial în ultimii ani ca urmare a deschiderii Canalului Rin – Main – Dunăre, ce oferă o legătură fluvială continuă între Marea Nordului și Marea Neagră. Această situație a dus la creșterea interesului pentru dezvoltarea căilor fluviale, ca legătură comercială între țările membre UE și țările din centrul și estul Europei și, mai departe, din Asia și Estul Mijlociu.

Conform precizărilor Comisiei Dunării, volumul total al traficului pentru cele 4 țări beneficiare ale Programului Phare (Slovacia, Ungaria, România și Bulgaria) a scăzut de la 76,7 milioane tone în anul 1989 la 20,4 milioane tone în anul 1994.

Între anii 1992 și 1994, traficul de mărfuri pe sectorul românesc al Dunării a fost afectat de embargoul aplicat Iugoslaviei. Volumul traficului a fost de 13 milioane tone pe an.

După embargo, între anii 1995 și 1998, traficul a crescut continuu, ajungând la aproximativ 22 milioane tone în anul 1998, dar, ca urmare a bombardamentului de la Novi Sad din anul 1999, pe parcursul crizei din Kosovo, navigația de-a lungul Dunării a fost blocată, și traficul a scăzut din nou la aproximativ 16 milioane tone în cursul anului 2001. În prezent, se estimează că până în anul 2004 volumul traficului va crește, atingând nivelul din anul 1998.

1.5. Alte programe din sector

1.5.1. *Proiectul de Apărări de maluri pe Canalul Sulina*

Bugetul proiectului este de 76 milioane euro, din care 38 milioane euro sunt obținuți printr-un împrumut de la Banca Europeană de Investiții, iar 38 milioane euro de la Guvernul României. Obiectivele acestui proiect sunt: (1) lucrări permanente pentru apărări de maluri pe Canalul Sulina; (2) îndepărtarea epavei navei Rostok de pe Canalul Sulina și realinierea secțiunii de canal ce a fost deviată în jurul epavei; (3) achiziționarea a 3 șalupe de supraveghere hidrografică care să acopere toți cei 1075 km ai Dunării românești, precum și achiziționarea echipamentului de supraveghere hidrografică și topografică și a sistemelor electronice aferente; (4) lumini, geamanduri și sisteme de semnalizare care să acopere cei 1075 km ai Dunării românești.

1.5.2. *Studiu pentru Îmbunătățirea Navigației pe Dunăre în România și Bulgaria*

Studiul a fost finanțat prin Programul Phare Multi – Țări 1998 cu un buget de 500.000 euro. Obiectivul general al studiului a constat în evaluarea viabilității tehnice și economice a lucrărilor hidrologice majore de întreprins pe secțiunile românești și bulgărești ale Dunării în vederea îmbunătățirii timpilor de navigație și tranzit. În timp ce principalul obiectiv constă în îmbunătățirea navigației în ambele țări, cel mai mare impact îl va avea asupra țărilor din amonte, de vreme ce le va permite să exploateze potențialul fluviului ca arteră - cheie de tranzit.

1.5.3. *Îmbunătățirea siguranței maritime și a căilor fluviale (Phare 2001)*

Proiectul face parte din Programul Phare Național 2001, cu un buget de 16,37 milioane euro, din care 12,7 milioane euro reprezintă fonduri Phare, iar 0,67 milioane euro reprezintă co-finanțarea națională. Proiectul va îmbunătăți standardele de siguranță maritimă din România, precum și siguranța pe Dunăre prin următoarele activități: (1) twinning pentru implementarea recomandărilor RO99/IB-TR-01 și a noii și viitoarei legislații privind siguranța maritimă; (2) asistență tehnică pentru Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței; (3) studiu de

fezabilitate pentru un Sistem de Identificare Automată, precum și crearea unor baze de date pentru Registrul Național al Marinarilor și Certificate de competență, pentru Controlul Statului Portului și pentru vasele cu încărcătură periculoasă; (4) achiziționarea unor echipamente pentru SAR (Căutare și Salvare) și OPRC (Pregătire, Reacție și Control privind poluarea cu hidrocarburi); (5) achiziționarea unui sistem Navtex și a unui Sistem de Management al Traficului Vaselor de-a lungul unor secțiuni mai dificile ale Dunării.

1.5.4. Asistență pentru implementarea aspectelor financiare și de siguranță ale legislației și politicii Uniunii Europene în domeniul transportului fluvial și rutier (Phare 2002)

Proiectul este propus pentru finanțare prin Programul Phare 2002. Bugetul pentru componenta referitoare la transportul fluvial este de 1,6 milioane euro. Obiectivele proiectului referitoare la această componentă sunt: (1) consolidarea instituțiilor implicate în siguranța transportului fluvial și definirea rolului Administrației Portuare în zona; (2) sprijinirea României în restructurarea flotei sale de transport fluvial prin realizarea unor studii financiare și comerciale; (3) asigurarea instrumentelor necesare pentru aplicarea unei fiscalități corecte și transparente utilizatorilor infrastructurii fluviale.

2. OBIECTIVELE CONTRACTULUI

2.1. Obiective Specifice

Obiectivele specifice pentru acest contract de servicii sunt – conform Memorandumului de Finanțare ISPA 2002/RO/16/P/PA/011 – (1) studierea a trei posibile măsuri posibile de-a lungul Dunării; (2) întocmirea Cererii de finanțare ISPA pentru una dintre măsuri care va îmbunătăți condițiile de navigație între Călărași și Brăila; (3) proiectarea și realizarea caietului (caietelor) de sarcini pentru această măsură.

Realizarea ulterioară a lucrărilor va promova o mobilitate susținută, o eficiență mai mare și un mod mai ecologic de transport pe Dunăre datorită îmbunătățirii condițiilor de navigație pe secțiunea Călărași - Brăila.

2.2. Obiective ce trebuie atinse de Consultant

- realizarea unui studiu de fezabilitate complet pentru următoarele măsuri:
  - îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași (km 375) și Brăila (km 175) și pentru măsurile suplimentare;
  - corectarea albiei Dunării pentru a aduce șenalul fluviului în concordanță cu cerințele europene, pentru sectorul Batin (km 531 – km 521);
  - extinderea infrastructurii Portului Calafat și sistematizarea dispozitivului feroviar portuar (km 795).
- realizarea evaluării impactului asupra mediului și consultațiile publice pentru cele trei măsuri menționate mai sus;
- realizarea cererii de finanțare ISPA pentru un pachet de măsuri prioritare legate de măsura de mai sus (secțiunea Călărași – Brăila);

- realizarea proiectului tehnic pentru măsurile ISPA (secțiunea Călărași – Brăila);
- realizarea documentației de licitație pentru măsurile ISPA (secțiunea Călărași – Brăila).

3. PREZUMȚII SI RISCURI

3.1. Prezumții legate de intervenția proiectului

- normalizarea traficului pe Dunăre prin curățarea fluviului în zona Novi Sad;
- dezvoltarea Coridorului VII de Transport Pan-European;
- susținerea din partea autorităților bulgare, a Comisiei Dunării și, de asemenea, a Secretariatului Coridorului VII – Dunăre.

3.2. Riscuri

- eventuala existență a habitatelor naturale (acest aspect trebuie analizat în cadrul evaluării impactului asupra mediului).

4. SCOPUL LUCRĂRII

4.1. Informații generale

4.1.1. Descrierea proiectului

Acest proiect are în vedere dezvoltarea unei importante secțiuni a Coridorului VII Pan-European, fiind un proiect ecologic și în conformitate cu interesele Comunității, inclusiv cu recentele linii directoare privind mobilitatea susținută.

Proiectul este împărțit în următoarele trei faze în care Consultantul va desfășura următoarele activități:

Faza 1 (studiul celor trei posibile măsuri, studiul de fezabilitate, impactul asupra mediului, etc.)

- pe baza studiilor existente și în strânsă coordonare cu activitățile prevăzute în cadrul proiectelor privind transportul fluvial cuprinse în Programele Phare 2001 și 2002, va perfecționa proiectul conceptual și va evidenția un proiect ISPA, inclusiv măsurile suplimentare pentru:
  1. îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași (km 375) și Brăila (km 175);
  2. corectarea albiei Dunării astfel încât șenalul navigabil al Dunării să fie în concordanță cu cerințele europene, pentru sectorul Batin (km 531 – km 521);
  3. extinderea infrastructurii portului Calafat și sistematizarea dispozitivului feroviar portuar pentru a asigura: (1) operarea și tranzitul fluxului de materiale necesare pentru construirea podului de la Calafat – Vidin și pentru infrastructura adiacentă; (2) implementarea și dezvoltarea unui terminal de mărfuri la intersecția celor două Coridoare – VI și VII – de Transport Pan-

European după construcția podului.

- pregătirea unui studiu de fezabilitate complet pentru măsurile de mai sus;
- actualizarea/perfecționarea analizei cost – beneficiu;
- actualizarea/perfecționarea studiilor de impact asupra mediului și realizarea unei evaluări complete a acestui impact, inclusiv, acolo unde este cazul, pentru partea bulgară a fluviului și pentru Delta Dunării, precum și organizarea consultațiilor publice necesare (inclusiv organizații non-guvernamentale).

Faza a 2-a (Cererea de finanțare ISPA pentru o măsură, Călărași – Brăila)

- pregătirea unei Cereri de finanțare ISPA complete pentru “Îmbunătățirea condițiilor de Navigație pe Dunăre între Călărași și Brăila (km 375 – km 175)”;
- sprijinirea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței în stabilirea unor structuri și mecanisme adecvate pentru implementarea proiectului (definirea unui calendar detaliat, a unei strategii de achiziție, a relațiilor cu beneficiarii finali etc.).

Faza a 3-a (Proiectul Tehnic și Documentația de licitație, Călărași – Brăila)

- realizarea unor investigații detaliate, după cum este necesar;
- pregătirea proiectului tehnic și a documentației de licitație pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași și Brăila (km 375 – km 175) și măsuri suplimentare.

Proiectul va fi implementat de către Agenția de Implementare ISPA (MLPTL) responsabilă pentru managementul administrativ și financiar al proiectului, iar managementul tehnic poate fi transferat total sau parțial Beneficiarului final - AFDJ Galați.

4.1.2. Aria geografică ce va fi acoperită

Proiectul se va concentra pe partea română a Dunării, conform zonelor celor definite în Scopul Lucrării.

4.1.3. Grupurile – țintă

- Agenția de Implementare ISPA;
- Administrația Fluvială a Dunării de Jos – Galați;
- Autoritatea Navală Română și Administrațiile Porturilor Dunărene;
- Asociația Transportatorilor Fluviali și a Operatorilor Portuari din România.

4.2. Activități specifice

Faza 1 (studiul celor trei măsuri posibile, fezabilitate, impact asupra mediului etc.)

- Revizuirea politicii de transport și a studiilor existente, definirea conceptuală a proiectului:

Politica de Transport: Consultantul va coopera strâns cu MLPTL, pentru stabilirea poziției proiectului din cadrul politicii naționale pentru transporturi și în cadrul angajamentelor internaționale ale României, și pentru integrarea acestui proiect în cadrul unui proiect global privind navigabilitatea pe Dunăre pentru îmbunătățirea Coridorului Pan-European VII.

Standarde de proiectare: Consultantul va revizui standardele de proiectare ce vor fi aplicate pentru proiect, luând în considerare standardele existente în România, recomandările Comisiei Dunării și UN-ECE, precum și standardele UE relevante.

Studiile existente: Pe baza “Studiului de îmbunătățire a navigației pe Dunăre în România și Bulgaria” din cadrul Programului PHARE Multi-Țări 1998, Consultantul va realiza proiectul conceptual și va defini proiectul ISPA, va actualiza analiza cost-beneficiu și studiile de impact asupra mediului, va face o evaluare completă a impactului asupra mediului și va organiza consultațiile publice.

- Studiul de Fezabilitate

Scopul fiecărui Studiu de Fezabilitate este de a defini și analiza diferite alternative/variante. Prin urmare, pentru fiecare schemă avută în vedere, trebuie să fie identificate câteva opțiuni. Consultantul va realiza printre altele:

- colectarea datelor existente (profiluri topo-hidrografice și măsurători de debit) și realizarea de studii de teren suplimentare (în medie, un profil complet al albiei fluviului la fiecare kilometru din zonele relevante);
- analizarea morfologiei albiei fluviului și elaborarea unei prognoze a evoluției fenomenului în punctele critice;
- stabilirea soluțiilor tehnice privind lucrările pentru fiecare sector și, de asemenea, stabilirea dotărilor necesare pentru execuție. Consultantul va avea în vedere materialele disponibile în zona lucrărilor. Soluția tehnică adoptată va lua în considerare eficiența costurilor, precum și constrângerile legate de protecția mediului;
- stabilirea volumului necesar de lucrări și a tehnologiilor adecvate;
- etapizarea lucrărilor;
- evaluarea costurilor lucrărilor și ale supervizării;

- evaluarea costurilor financiare anuale pentru menținerea condițiilor de navigație;
- căutarea și analizarea posibilelor surse de finanțare a lucrărilor, în strânsă cooperare cu Unitatea de Implementare ISPA;
- evaluarea evoluției fenomenului în cazul în care lucrările nu vor fi executate;
- în privința portului Calafat, se va acorda o atenție specială estimării traficului și a cantităților de mărfuri pe termen scurt, mediu și lung, luând în considerare construcția podului Calafat – Vidin și vecinătatea Portului Vidin;
- realizarea unei analize economice și financiare, a unei analize a riscului și a sensibilității.

Consultantul trebuie să evalueze condițiile necesare pentru o creștere susținută a traficului fluvial; va identifica la scară redusă/medie măsurile suplimentare potențiale.

Consultantul va identifica autorizațiile/aprobările necesare de la administrațiile publice, posesorii de utilități și alte instituții corespunzătoare fazei respective a studiului. Consultantul va pregăti și va fi responsabil pentru documentația necesară MLPTL pentru obținerea acestor aprobări. MLPTL va fi responsabil pentru plata taxelor pentru aceste autorizații, dacă este cazul.

Consultantul va trebui, de asemenea, să identifice achizițiile de teren necesare și să pregătească documentația aferentă, inclusiv evaluarea detaliată a terenului ce va fi achiziționat, identificare utilizării curente a acestuia, a proprietarului și a costurilor estimative.

Ca parte a analizei riscurilor, Consultatul va evalua efectul potențial al inundațiilor și va garanta că lucrările propuse sunt proiectate astfel încât să reziste la o inundație tip 1%.

- Evaluarea impactului asupra mediului

Proiectarea va lua în considerare eventualul impact negativ asupra ecosistemului din aval. În particular, se va acorda o atenție deosebită influențelor asupra tipurilor de eroziune și sedimentare din zona Deltei Dunării. Perfecționare/actualizarea studiilor de impact și evaluarea impactului asupra mediului vor acorda o atenție deosebită impacturilor din aval. Măsurile ingineresti vor fi compatibile cu eforturile de conservare a naturii și refacere a luncii, pentru dezvoltarea continuă a navigației compatibile ecologic pe Dunăre, în concordanță cu standardele UE privind mediul - în particular, cu acele Directive privind păsările și habitatele și Directiva Cadru privind apele - și cu normele și standardele UE, coerente cu politicile sectoriale ale UE și cu dezvoltarea ecologică.

Consultantul va pregăti un studiu de impact asupra mediului, cu scopul principal de a evalua fezabilitatea ecologică a proiectelor propuse și de a pregăti un plan adecvat de atenuare a efectelor negative. Studiul va fi elaborat în concordanță cu procedurile descrise de legislația națională, dar luându-le în considerare cel puțin și pe cele oferite de Directivele Consiliului nr. 85/337/CEE privind impactul anumitor proiectelor

publice și private asupra mediului și nr. 97/11/CE. Consultantul va lua, de asemenea, în considerare, art. 6 al Directivei nr. 92/43/EC (Directiva habitatelor).

Studiul de evaluare a impactului asupra mediului va lua în considerare impactul proiectului asupra mediului atât pe perioada execuției, cât și pe parcursul operării.

Va fi realizat un studiu de impact asupra mediului. Consultantul, printre altele, va identifica măsurile de atenuare a impactului, va evalua costul acestora și le va include în estimarea preliminară a costurilor pentru proiectele de lucrări din cadrul Analizelor de Fezabilitate elaborat. Consultantul va lua în considerare rapoartele relevante (cum ar fi raportul "Transportul fluvial pe linia vitală a Europei, Dunărea" din 2002; recomandările acestuia ar trebuie luate în considerare când se evaluează fezabilitatea acestor măsuri; deciziile nu ar trebui luate doar pe baza unor considerente pur tehnice sau financiare: o analiză cost - beneficiu corespunzătoare ar trebui, de asemenea, să conțină o cuantificare adecvată a costurilor privind mediul înconjurător.).

- Consultații Publice

Consultantul va sprijini MLPTL în procesul consultațiilor publice, în concordanță cu Directivele UE și cu legislația română. Întâlnirile pentru consultații publice vor avea loc în fiecare dintre localitățile direct legate de proiect.

Consultantul va defini strategia consultațiilor, materialele publicitare necesare. Pe baza aprobării MLPTL a acestor materiale, Consultantul va proiecta și va tipări materiale publicitare: broșuri, fluturași etc.

Procesul consultațiilor publice va include următorii pași.

- autorităților interesate de proiect li se dă oportunitatea de a-și exprima opinia și aceste autorități desemnate sunt consultate;
- orice solicitare necesară pentru acordul de dezvoltare și orice informație deținută vor fi disponibile publicului într-un interval de timp rezonabil;
- publicului interesat i se dă posibilitatea de a-și exprima opinia înainte ca aprobarea de dezvoltare să fie obținută. Pregătirea detaliată pentru informare și consultare va urma legislația română și directivele CE (ex: înregistrarea pentru consultații publice); Consultantul va invita să participe în acest proces organizațiile non-guvernamentale relevante (locale și internaționale);
- informațiile sunt transmise, cât mai repede posibil, și nu mai târziu ca informarea să fie publică, către țările vecine posibile să fie afectate de proiect;

Consultantul va sprijini MLPTL în informarea publicului și a autorităților relevante atunci când se va lua o decizie privind acordarea sau neacordarea aprobării de dezvoltare.

- Consultarea statului vecin

Consultantul va sprijini MLPTL în stabilirea relațiilor cu autoritățile bulgare.

Consultantul va trebui să poarte discuții cu toate părțile implicate pentru a obține acorduri formale asupra aspectelor - cheie.

- Analiza comentariilor publice și pregătirea măsurilor de atenuare a impactului asupra mediului

Consultantul va analiza comentariile publice și va pregăti un plan al măsurilor de atenuare a impactului asupra mediului în timpul lucrărilor. Acest plan va face parte din raportul privind evaluarea a impactului asupra mediului.

- Raportul privind studiul de fezabilitate

Consultantul va pregăti un raport detaliat la sfârșitul fazei de fezabilitate. Acest raport va scoate în evidență alternativa cea mai convenabilă, din punct de vedere tehnic, economic și ecologic.

Consultantul va prezenta, de asemenea, următoarele planuri ingineresti:

- o schemă generală la scară 1: 25.000
- planuri specifice pentru lucrările propuse la scări potrivite.

Faza a 2-a (Cererea de finanțare ISPA pentru o măsură, Călărași – Sulina)

Consultantul va pregăti o versiune completă a Cererii de finanțare prin Facilitatea ISPA pentru “Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași (km 375) și Brăila (km 175)” conform aplicației standard ce va fi găsită la următoarea adresa de Internet: www.europa.eu.int/comm/regional_policy/-funds. Acest proiect de cerere de finanțare va fi prelucrat apoi de MLPTL, înainte de a fi trimisă spre la Comisia Europeană în vederea aprobării.

Consultantul va prezenta Cererea de finanțare ISPA la întâlnirile de la sediul Delegației Comisiei Europene în România și, respectiv, la sediul Comisiei Europene (Directoratul General de Politica Regională F – DG REGIO F).

Ca urmare a primei consultări inter-service a Comisiei privind Cererea de finanțare ISPA, Consultantul va pregăti un răspuns la întrebările Comisiei în maxim 2 - 4 săptămâni și îl va prezenta MLPTL.

Consultantul va prezenta opțiuni relevante și va sprijini MLPTL în alegerea unor structuri și mecanisme adecvate pentru implementarea proiectului (va realiza un calendar detaliat, o strategie de achiziție, relațiile cu beneficiarii finale etc.).

Faza a 3-a (proiectul tehnic și documentația de licitație pentru măsura Călărași – Brăila)

Consultantul, pe baza propunerilor studiului de fezabilitate, va detalia lucrările pe secțiuni și faze. Înainte de elaborarea proiectului tehnic, Consultantul trebuie să actualizeze datele topografice și hidrografice, precum și măsurătorile debitelor de apă ale cursului și să realizeze investigațiile detaliate.

Pentru a perfecționa soluțiile tehnice și a determina dimensiunile, Consultantul va pregăti o

modelare matematică pentru lucrările propuse, utilizând datele colectate în faza de fezabilitate, precum și orice alte informații necesare.

Consultantul va pregăti specificațiile tehnice relevante, pe baza standardelor românești relevante, dar și a standardelor internaționale, atunci când este necesar. Asemenea specificații vor prezenta, printre altele:

- documentele de referință (standardele);
- materialele ce vor fi utilizate;
- echipamentele;
- metoda de construcție;
- controlul de calitate pentru aprobare.

Ca parte a proiectului tehnic, Consultantul va pregăti desenele de proiectare relevante. Acestea trebuie să cuprindă minimum:

- schemă generală la scară 1:25.000 și detaliile pentru zonele lucrărilor la scară 1:5.000;
- planuri topo-hidrografice la scara 1:10.000 și profiluri transversale la 20 – 50 m în zona lucrărilor;
- un studiu geotehnic de ansamblu cu profilurile litologice (longitudinal și transversal, în zona lucrărilor);
- lucrările propuse:
  - epiuri cu diferite lungimi, înălțimi și aliniament față de axul cursului de apă;
  - praguri de fund pentru brațele secundare la diferite înălțimi;
  - diguri longitudinale pentru dirijarea cursului;
  - protecție de maluri pentru zonele în care albia și malurile sunt instabile.

planșe la scara 1:100 cu profiluri la fiecare 10-20 m, în funcție de complexitate și condițiile terenului.

Consultantul va evalua procedura de licitație ce va fi utilizată și va pregăti documentele de licitație corespunzătoare. Aceste documente se vor baza pe Condițiile de Contract FIDIC (Cartea roșie, prima Ediție, 1999) și vor încorpora regulile specifice ale Comisiei Europene, prezentate în Ghidul Practic pentru Phare, ISPA și SAPARD, procedurile de contractare, disponibile pe Internet la adresa: www.europa.eu.int/comm/europeaid/tender/gestion/index_en.htm.

Consultantul, în strânsă cooperare cu Unitatea de Implementare ISPA va defini numărul și mărimea contractelor și va agreea calendarul de licitație.

După încorporarea comentariilor Unității de Implementare ISPA și ale Delegației Comisiei

Europene făcute pe marginea proiectului raportului de proiectare, Consultantul va pregăti un raport final și va trece la elaborarea dosarului de licitație, care va include:

- Volumul 1:
  - Scrisoarea de invitație la licitație (formatul din Ghidul Practic);
  - Instrucțiuni pentru ofertanți (formatul din Ghidul Practic);
  - Formularul pentru garanția de licitație (formatul din Ghidul Practic);
  - Grilele de evaluare.
- Volumul 2:
  - Condiții generale de contract (FIDIC, Cartea Roșie, 1999);
  - Condiții speciale de contract (FIDIC, Cartea Roșie, 1999);
  - Formularul de garanție pentru plata avansului (FIDIC, Cartea Roșie, 1999);
  - Formularul pentru garanția de bună execuției (FIDIC, Cartea Roșie, 1999).
- Volumul 3:
  - Specificații tehnice;
- Volumul 4:
  - Secțiunea 1: Devizul de Cantități;
  - Secțiunea 2: Model pentru programarea fluxului de numerar
- Volumul 5:
  - Desene.

Consultantul va transmite o versiune completă a proiectului tehnic și a documentației de licitație către Unitatea de Implementare ISPA în limba engleză și în limba română, în format A4 (A4/A3 pentru desene).

4.3. Managementul Proiectului

4.3.1. Instituția responsabilă

Agenția de Implementare ISPA pentru acest proiect va fi MLPTL, cu următoarea organizare:

- Unitatea de Implementare ISPA;
- Serviciul Plăți;

- Serviciul C ntabilitate;
- Serviciul de Control Financiar;
- Serviciul Audit.

Agenția de Implementare ISPA va fi responsabilă cu managementul administrativ  i financiar al proiectului  i cu managementul tehnic, care poate fi transferat par ial sau total beneficiarului final - AFDJ Galați.

Un Responsabil Sectorial cu Autorizarea (RSA)  i un adjunct al RSA vor fi nominaliza i înainte de semnarea Memorandumului de Finanțare. Oricum, un Comitet de Coordonare va fi  nfiin at pentru coordonarea generală a proiectului  i pentru cooperarea  i colaborare între  ari privind dezvoltarea Coridorului VII.

Din Comitetul de Coordonare vor face parte reprezentan i ai MLPTL, ai AFDJ - Galați, ai p r ii bulgare, ai Comisiei Dunării  i ai Secretariatului Coridorului VII - Dunăre.

4.3.2. *Cooperarea  ntre Autoritatea Contractantă  i Consultant*

Unitatea de Implementare ISPA  i Beneficiarul final vor oferi Consultantului copii ale tuturor datelor  i rapoartelor disponibile  i considerate relevante pentru execu ia lucrărilor Consultantului.

Unitatea de Implementare ISPA  i Beneficiarul final vor asigura legătura cu alte agen ii guvernamentale  i ministere.

Reprezentanții Unităţii de implementare ISPA  i ai Beneficiarului vor prezida  nt lnirile pentru consulta ii publice  i vor sprijini Consultantul în privin a organizării  i logisticii actor  nt lniri. Pentru aceste  nt lniri, Consultantul va fi responsabil cu organizarea de ansamblu, cu transportul  i cazarea personalului său  i cu documentația necesară.

4.3.3. *Facilită ile oferite de Autoritatea Contractantă  i/ sau de alte părți*

- contacte permanente, la nivelul adecvat, cu alte părți;
- accesul la Dunăre.

5. LOGISTICĂ  I PROGRAMARE

5.1. Localizare

Proiectul se va concentra asupra sectorului românesc al Dunării în zonele stabilite în Scopul Lucrării.

5.2. Data de începere  i perioada de execu ie

Se intenționează ca proiectul să înceapă după 15 zile de la data semnării contractului, iar perioada de execu ie să fie de 18 luni de la această dată, vezi art. 4  i 5 din condițiile specifice măsurii

pentru data începerii și perioada de execuție.

6. CERINȚE

6.1. Personal

Este de așteptat ca evaluarea numărului de specialiști necesari să fie făcută de către Consultant. Totuși, Consultantul trebuie să țină cont de faptul că specialiștii trebuie să îndeplinească minimum de cerințe precizate în continuare.

Principala expertiză necesită următoarea echipă:

- un inginer specialist în hidraulică și morfologia albiei râurilor;
- un inginer specialist în navigație fluvială;
- un inginer specialist în lucrări de drenaj;
- un inginer specialist în construcții hidrotehnice;
- un expert în modele matematice pentru aspecte privind hidraulica și morfologia albiei râurilor;
- un economist / analist financiar cu experiență în domeniul transportului fluvial;
- un specialist în achiziții;
- un expert în probleme instituționale legate de navigație;
- un expert pentru evaluarea impactului asupra mediului și pentru consultațiile publice.

Personalul - cheie din partea Consultantului va fi format, cel puțin, din următorii (cerințe minime):

Postul	Servicii oferite	Experiența profesională în proiecte similare (ani)	Experiența internațională (ani)	Necesarul om - lună estimat
Șef de echipă	Managementul proiectului; Studiu de fezabilitate; Studii tehnice (fazele 1, 2, 3)	10	5	14
Inginer specialist în hidraulica și morfologia patului râurilor	Studiu de fezabilitate; Studii tehnice (faza 1, 3)	7	3	faza 1 - 3 luni faza 3 - 6 luni

Expertul în modele matematice pentru morfologia și hidrologia patului râurilor	Studii tehnice (faza 3)	10	3	5
Analist financiar/Economist	Studiu de fezabilitate; Studii tehnice (fazele 1, 2)	7	3	3
Specialist în achiziții	Studii tehnice (fazele 1, 2, 3)	7	3	5
Specialist în evaluarea impactului asupra mediului	Studiu de fezabilitate; Studii tehnice (faza 1)	7	3	3

Toți experții - cheie trebuie să aibă diplomă universitară în discipline relevante.

Studiul va fi realizat de Consultant în cooperare cu autoritățile relevante din România. Eventual, Consultantul ar trebui să colaboreze cu instituții și companii specializate în amenajarea și întreținerea căilor fluviale pentru a utiliza cunoștințele locale.

În plus, este recomandată contribuția experților cu cunoștințe locale pentru următoarele domenii:

- procesul topo-hidrografic și măsurătorile debitului;
- elaborarea studiilor geotehnice;
- colectarea informațiilor existente (studii, documente etc.);
- examinarea condițiilor fizice ale fluviului;
- studierea și analizarea traficului;
- descrierea infrastructurii existente a situației instituționale și a flotei;
- compilarea datelor legate de mediu;
- elaborarea soluțiilor tehnice pentru lucrările necesare.

6.2. Amenajare birou

Va fi oferită și plătită de Consultant.

6.3. Facilități ce vor fi oferite de Consultant

Consultantul va asigura experților sprijinul și echipamentul adecvat. În particular, trebuie să asigure experților facilități administrative, pentru ca aceștia să se poată concentra asupra responsabilităților lor de bază. Trebuie transferate fondurile necesare pentru desfășurarea activităților precizate în contract și pentru a se asigura plata angajaților la intervale de timp regulate.

Consultantul va fi responsabil cu și va suporta costurile pentru:

- cazarea și masa echipei sale;
- transportul local și internațional al echipei sale;
- asigurarea spațiului pentru birouri și a dotării acestora, a echipamentelor de cercetare și testare, hardware și software;
- organizarea activităților de cercetare și testare;
- acoperirea cheltuielilor de comunicare (telefon, fax, e-mail);
- asigurarea serviciilor de secretariat;
- acoperirea tuturor costurilor legate de traducerea, tipărirea și reproducerea rapoartelor de studiu.

6.4. Echipamente

Nici un echipament nu va fi cumpărat și lăsat la dispoziția beneficiarului ca parte a acestui contract de servicii.

6.5. Cheltuieli neprevăzute

Nu sunt prevăzute astfel de cheltuieli.

7. RAPORTAREA

7.1. Cerințe de raportare

Trebuie transmise următoarele rapoarte (alături de Cererea de finanțare ISPA și de dosarul de licitație):

- Raportul de începere a activității, într-o lună de la începerea studiului, descriind detaliat planul de lucru și dificultăților întâlnite în perioada de început;
- Proiectul de raport de fezabilitate, în 6 luni de la începutul studiului, incluzând fezabilitatea tehnică și economică, identificarea alternativelor, studiul de impact asupra mediului și o propunere de plan privind consultațiile publice;
- Raportul de fezabilitate final, în 8 luni de la începerea studiului, incluzând Studiul de fezabilitate complet și Cererea de finanțare prin Facilitatea ISPA;
- Proiectul raportului final, în 16 luni de la începerea studiului, incluzând proiectul tehnic și proiectul documentației de licitație pentru secțiunea Călărași - Brăila;
- Raportul final, în 18 luni de la începerea studiului, încorporând comentariile grupului de lucru;

- în plus față de aceste documente, vor fi transmise rapoarte trimestriale, ce vor descrie progresul studiului, orice întârzieri sau dificultăți și principalele realizări evidențiate până la data respectivă.

7.2. Transmiterea și aprobarea rapoartelor

Vor fi transmise 5 copii ale rapoartelor menționate mai sus către managerul de proiect identificat în art. 8 al condițiilor specifice măsurii. Rapoartele trebuie redactate în limba engleză. Managerul de proiect este responsabil cu aprobarea rapoartelor în concordanță cu structura de management al proiectului descrisă în secțiunea 4.3. Managementul proiectului.

În plus, rapoartele mai sus menționate vor fi transmise prin e-mail în format PDF la managerul de proiect, la Delegația Comisiei Europene în România și la sediul Comisiei Europene (DG REGIO F.2).

Aprobarea rapoartelor se va face conform Art. 27 din condițiile generale ale contractului.

Cererea de finanțare ISPA pentru secțiunea Călărași - Brăila trebuie transmisă în 15 copii la managerul de proiect și, simultan, prin e-mail sau pe CD în format PDF la managerul de proiect, la Delegația Comisiei Europene în România și la sediile Comisiei Europene (DG REGIO F.2). Vor fi transmise, de asemenea, fișierele ajutoare (Word, Excel etc).

Dosarul de licitație pentru secțiunea Călărași - Brăila trebuie transmis în 5 copii la managerul de proiect și, simultan, pe CD în format PDF la managerul de proiect, la Delegația Comisiei Europene în România și la sediul Comisiei Europene (DG REGIO F.2). Vor fi transmise, de asemenea, fișierele ajutoare (Word, Excel etc).

8. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Monitorizarea acestui proiect va cădea în sarcina managerului de proiect, asistat în aspectele financiare, de Comitetul de Coordonare. Rapoartele de monitorizare și evaluare vor fi pregătite de Unitatea de Implementare ISPA.

8.1. Definirea indicatorilor

- îndeplinirea la termen a diferitelor sarcini;
- transmiterea la termen a rapoartelor;
- aprobarea rapoartelor;
- utilizarea metodologiei și a metodelor de proiectare recunoscute la nivel internațional;
- aprobarea Cererii de finanțare ISPA;
- corectitudinea proiectului din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- aprobarea ex-ante a dosarului de licitație de către Delegația Comisiei Europene în România.

8.2. Cerințe speciale

Nu există cerințe speciale.

PLAN DE FINANȚARE
(bazat pe angajamentele din bugetul Uniunii Europene)
Denumirea măsurii: Asistență tehnică pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre, România
Nr. ISPA: 2002/RO/16/P/PA/011

euro

Anul	Cost Total	Costuri neeligibile	Costuri eligibile							Împrumuturi de la instituții financiare internaționale		
			Total	ISPA	Autorități Naționale			Altele				
					Guvern	Autoritate regională	Autoritate locală					
	1=2+3	2	3=5+7+8+9+10	4(%)=3/1	5	6(%)=5/3	7	8	9	10	11	12(%)=11/1
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	1.600.000	-	1.600.000	100	1.200.000	75	400.000	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	400.000	-	400.000	100	300.000	75	100.000	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
neanualizate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	2.000.000	-	2.000.000	100	1.500.000	75	500.000	-	-	-	-	-

*) Anexa nr. II este reprodusă în facsimil.

Anexa nr. III.1**Prevederi financiare privind implementarea ISPA****Secțiunea I****Forme și rate de asistență**

- (1) Asistența Comunității prin ISPA poate fi sub formă de asistență nerambursabilă directă, de asistență rambursabilă sau orice altă formă de asistență.

Asistența rambursată către autoritatea de management sau către altă autoritate publică va fi refolosită în același scop.

- (2) Rata asistenței din partea Comunității acordată prin ISPA poate fi de până la 75 % din cheltuiala publică sau echivalentă, inclusiv cheltuielile făcute de organismele ale căror activități se încadrează într-un cadru legal sau administrativ care face să fie privite ca echivalente ale unor organisme publice. Comisia poate propune creșterea acestei rate până la 85 %, în special acolo unde consideră că o rată mai mare de 75 % este necesară pentru îndeplinirea unor măsuri esențiale pentru atingerea obiectivelor generale ale ISPA.

Rata asistenței și suma maximă a grantului ISPA vor fi specificate în memorandumul de finanțare aferent măsurii respective.

În cazul asistenței rambursabile sau în cazul în care există un interes special al Comunității, rata de asistență trebuie redusă ținându-se seama de:

- (a) disponibilitatea cofinanțării;
  - (b) capacitatea măsurii de a genera venituri; și
  - (c) aplicarea corespunzătoare a principiului “poluatorul plătește”.
- (3) Măsurile care generează venituri în conformitate cu paragraful 2 (b) sunt acelea care privesc:
- (a) infrastructura a cărei folosință implică taxe provenite de la utilizatori;
  - (b) investiții productive în sectorul de mediu.

Comisia a elaborat recomandari privind aplicarea principiului poluatorul plătește.

- (4) Măsurile privind studiile preliminare și asistența tehnică pot fi finanțate în mod excepțional în proporție de 100% din costurile totale.
- (5) Măsurile acoperite de un memorandum de finanțare vor fi implementate de către țara beneficiară în strânsă colaborare cu Comisia, care își va păstra responsabilitatea pentru utilizarea fondurilor alocate.

*) Anexa nr. III este reprodusă în facsimil.

Secțiunea a II-a

Angajamente

- (1) Comisia implementează cheltuielile prin ISPA în conformitate cu Reglementarea financiară aplicabilă bugetului general al Comunității Europene, pe baza memorandumului de finanțare care va fi încheiat între Comisie și țara beneficiară.

Totuși, angajamentele bugetare anuale referitoare la asistența acordată măsurilor vor fi efectuate într-unul din următoarele două moduri:

- (a) Angajamentele pentru măsurile finanțate prin ISPA care vor fi realizate pe parcursul a 2 ani sau mai mult trebuie, ca regulă generală și sub rezerva punctului (b), să fie efectuate în rate anuale.

Angajamentele pentru prima rată anuală vor fi făcute de către Comisie la semnarea memorandumului de finanțare referitor la măsură.

Acest angajament nu va depăși totalul plății în avans, prevăzută la secțiunea III (2) de mai jos, și al asistenței financiare nerambursabile pentru cheltuielile estimate pentru primul an indicat în planul de finanțare.

Angajamentele pentru ratele anuale următoare trebuie să se bazeze pe planul financiar inițial sau revizuit al măsurii. Acestea vor fi acordate, în principiu, la începutul fiecărui an financiar dar nu mai târziu de 1 aprilie al anului în discuție, cu condiția ca cheltuielile preconizate pentru anul viitor să le justifice și că progresul lucrărilor demonstrează că proiectul avansează satisfăcător către finalizare și sub rezerva disponibilității resurselor bugetare.

- (b) Pentru măsurile cu o durată mai mică de 2 ani și pentru care asistența Comunității nu de pășește 20 milioane Euro, un prim angajament de până 80 % din totalul asistenței acordate poate fi făcut când Comisia semnează memorandumul de finanțare referitor la măsură.

Diferența va fi angajată în condițiile în care progresul lucrărilor demonstrează că proiectul înaintează satisfăcător către finalizare și sub rezerva disponibilității resurselor bugetare.

- (2) Cu excepția cazurilor deplin justificate, asistența angajată pentru o măsură la care lucrările fizice nu au început în intervalul de 2 ani de la data semnării de către Comisie a Memorandumului de finanțare referitor la măsură, va fi anulată.

În orice caz Comisia trebuie să informeze în timp util țara beneficiară și autoritatea desemnată atunci când există riscul unei anulări.

Secțiunea a III-a

Plăți

(1) Plățile pot avea forma fie a unui avans, fie a unor plăți intermediare sau a diferenței finale.

Plățile intermediare și plata diferenței finale trebuie să se refere la cheltuieli certificate și plătite, care trebuie susținute de facturi primite sau de documente contabile cu valoare probativă echivalentă.

(2) Plățile în avans

Ca o regulă generală, un avans de până la 20% din totalul asistenței acordată prin ISPA, așa cum a fost inițial decis, va fi plătit autorității desemnate așa cum este definită la paragraful (9).

Avansul este, ca regulă generală, transferat în următoarele moduri:

- o primă tranșă de până la jumătate din valoarea avansului este plătită când țara beneficiară semnează memorandumul de finanțare;
- diferența este plătită după semnarea primului contract, în mod normal primul contract de lucrări.

Abaterile de la această regulă generală trebuie aprobate printr-o decizie a Comisiei în memorandumul de finanțare referitor la măsură.

Întregul avans sau părți din acesta trebuie returnate de autoritatea desemnată, menționată în paragraful (2), dacă nici o cerere de plată nu a fost transmisă Comisiei în 12 luni de la data la care a fost plătit avansul. Valoarea avansului care trebuie returnat va fi stabilit de Comisie pe baza cheltuielilor eligibile efectiv plătite. Returnarea avansului nu duce la anularea asistenței acordată de către Comunitate.

(3) Plățile intermediare

Plățile intermediare sunt efectuate de către Comisie către autoritatea desemnată la cererea acesteia, dacă măsura progresează satisfăcător către finalizare și vor fi făcute pentru a rambursa cheltuielile efectuate și certificate, sub rezerva următoarelor condiții:

- țara beneficiară a înaintat un raport care să descrie progresul măsurii din punct de vedere al indicatorilor fizici și financiari și conformitatea acesteia cu memorandumul de finanțare, inclusiv, atunci când este cazul, orice condiții specifice referitoare la asistență;
- s-au luat măsuri în sensul îndeplinirii observațiilor și recomandărilor autorităților de inspecție naționale și/sau comunitare;
- au fost indicate măsurile luate pentru corectarea oricăror probleme tehnice, financiare și legale care au apărut;
- a fost analizată orice îndepărtare de la planul financiar inițial;
- au fost descrise etapele parcurse pentru publicitatea măsurii.

Țara beneficiară va fi informată de Comisie dacă nu a îndeplinit una din condițiile stipulate mai sus.

Va fi folosit modelul standard furnizat de Comisie pentru cererile de plată și pentru rapoartele de progres fizic și financiar.

- (4) Țările beneficiare trebuie să se asigure că solicitările de plată sunt înaintate Comisiei, ca regulă generală, de 3 ori pe an, până la 1 martie, 1 iulie și 1 noiembrie cel mai târziu.
- (5) Suma totală a plăților efectuate conform punctelor (2) și (3) nu trebuie să depășească 80 % din totalul asistenței acordate. Comisia poate crește acest procent până la 90 % în cazuri justificate.
- (6) Plata diferenței finale din asistența acordată de către Comunitate.

Plata diferenței finale din asistența acordată de către Comunitate, calculată pe baza cheltuielilor certificate și într-adevăr efectuate, va fi făcută dacă:

- măsura a fost realizată în conformitate cu obiectivele sale;
  - măsura a îndeplinit condițiile sale specifice, cum sunt menționate în memorandumul de finanțare;
  - raportul final menționat în secțiunea a V-a a fost înaintat Comisiei;
  - autoritatea desemnată sau organismul menționat în paragraful (2) a înaintat către Comisie o cerere de plată, în termen de 6 luni de la data limită de finalizare a lucrării, pentru cheltuielile specificate în memorandumul de finanțare;
  - țara beneficiară certifică Comisiei că informațiile furnizate în cererea de plată și în raport sunt corecte;
  - țara beneficiară a transmis Comisiei declarația menționată în apendicele B la anexa nr. III.4.
  - toate măsurile de informare și publicitate stabilite de Comisie în anexa nr. III.6 au fost implementate;
  - când managementul ajutorului acordat pentru o măsură este conferit agențiilor de implementare din țările beneficiare în sistem descentralizat, țările beneficiare furnizează Comisiei toate informațiile necesare pentru a verifica dacă regulile Comunității privind achizițiile publice au fost îndeplinite, în special cele care privesc publicarea anunțurilor de licitație și transmiterea rapoartelor de evaluare a ofertelor și de adjudecare a contractului, și că au fost respectate toate condițiile specificate în memorandumul de finanțare.
- (7) Dacă raportul final menționat mai sus nu este transmis Comisiei în termen de 6 luni de la data finală de terminare a lucrărilor și de efectuare a plăților, astfel cum este specificat în memorandumul de finanțare, partea de asistență care reprezintă diferența finală pentru acea măsură va fi anulată

- (8) Cererile pentru plățile intermediare și pentru plata finală prezentate de țara beneficiară sunt însoțite de o declarație a Responsabilului Național cu Autorizarea, care specifică numai plățile legate de cheltuielile susținute de facturile primite sau de alte documente contabile cu valoare probativă și care sunt conforme cu prevederile care guvernează eligibilitatea cheltuielilor pentru proiectele asistate prin ISPA, astfel cum sunt specificate în anexa nr. III.2.
- (9) Toate plățile pentru ajutorul acordat de Comisie prin acest memorandum de finanțare vor fi făcute către o entitate centrală, Fondul Național, desemnat de țara beneficiară să primească asemenea plăți. Ca regulă generală, plățile trebuie făcute de către Comisie într-un singur cont bancar desemnat de țara beneficiară, nu mai târziu de 2 luni de la primirea unei cereri valide și complete de plată. Acest termen limită nu se aplică pentru plata avansului. Fondul Național trebuie să transfere cât de repede posibil și în totalitate contribuția ISPA către organismele responsabile cu implementarea.
- (10) Fondul Național, condus de Responsabilul Național cu Autorizarea (RNA), va avea întreaga responsabilitate pentru managementul fondurilor în cadrul țării beneficiare. RNA va fi, de asemenea, responsabil pentru returnarea către Comisie a oricăror fonduri plătite în plus sau nejustificat.

Responsabilitățile Responsabilului Național cu Autorizarea sunt stabilite în memorandumul de înțelegere încheiat între Comisie și țările beneficiare.

Secțiunea a IV-a

Folosirea euro

- (1) Sumele cuprinse în cererile pentru asistență, împreună cu planul de financiar relevant, vor fi prezentate în euro.
- (2) Sumele privind asistența și planurile de finanțare aprobate de Comisie vor fi exprimate în euro.
- (3) Declarațiile de cheltuieli care justifică cererile de plată corespunzătoare trebuie exprimate în euro.

Rata de schimb care va fi folosită trebuie să fie rata financiară contabilă a Comisiei aplicabilă pentru luna în care declarația de cheltuieli a fost înregistrată în documentele contabile ale autorităților responsabile cu managementul financiar al proiectului. Rata lunară de schimb este fixată conform prevederilor menționate în articolul 1 (2) din Reglementarea Comisiei (EURATOM, ECSC, EC) nr. 3418/93 care stabilește regulile detaliate de implementare a unor prevederi ale Regulementării financiare din 21 decembrie 1977. Rata de schimb este rata din penultima zi lucrătoare a lunii precedente pentru care ratele sunt stabilite. Comisia va informa autoritățile responsabile cu privire la această rată².

- (4) Plățile asistenței financiare acordate de Comisie trebuie făcute în euro către autoritatea desemnată de țara beneficiară în acest sens.

² [http:// europa.eu.int/comm/dg19/infoeuro/fr/index.htm](http://europa.eu.int/comm/dg19/infoeuro/fr/index.htm)

Secțiunea a V-a

Raportul Final

Autoritatea sau organismul responsabil cu implementarea măsurii trebuie să transmită Comisiei un raport final în cel mult 6 luni de la finalizarea măsurii. Raportul final va conține următoarele:

- (a) descrierea lucrărilor efectuate, însoțită de indicatori fizici, cuantificări ale cheltuielilor pe categorii de lucrări și măsurile luate cu privire la clauzele specifice conținute în decizia de acordare a asistenței financiare nerambursabile;
- (b) certificatul de conformitate a lucrărilor cu decizia de acordare a asistenței financiare nerambursabile;
- (c) o primă evaluare a gradului de îndeplinire a rezultatelor prevăzute, mai ales cu privire la:
  - data efectivă de implementare a măsurii;
  - o indicare a modului în care măsura va fi administrată după finalizare;
  - confirmarea, dacă este necesar, a previziunilor financiare, în special a celor privind costurile de operare și veniturile așteptate;
  - confirmarea previziunilor socio-economice, în special a costurilor și beneficiilor așteptate;
  - indicarea acțiunilor luate pentru a se asigura protecția mediului și costurile acestora inclusiv concordanța cu principiul “poluatorul plătește”;
  - data la care măsura finanțată devine operațională.
- (d) informații referitoare la acțiunile de publicitate.

Secțiunea a VI-a

Amendamente la memorandumul de finanțare

- (1) Dacă cheltuiala publică sau echivalentă într-adevăr efectuată diferă de cheltuiala planificată inițial, asistența acordată de Comunitate va fi modificată luându-se în calcul aceasta dar nu trebuie să depășească suma maximă stabilită în memorandumul de finanțare.

O schimbare a ratei asistenței Comunității față de rata acordată inițial sau față de asistența financiară nerambursabilă maximă va necesita o modificare a memorandumului de finanțare conform procedurilor descrise în paragraful (3).

- (2) Dacă atunci când planul de finanțare al unui proiect este amendat, angajamentele și/sau plățile Comunității depășesc deja sumele menționate în planul de finanțare amendat, Comisia va opera ajustările necesare ținând seama de suma supraangajată sau supraplătită, când autorizează prima operație financiară (angajare sau plată) după acel amendament.

- (3) Orice amendament la memorandumul de finanțare se va face în conformitate cu următoarele proceduri:
- (a) amendamentele care impun o modificare substanțială a obiectivelor sau caracteristicilor proiectului sau o schimbare substanțială în planul de finanțare sau în programul cheltuielilor, trebuie făcute printr-un memorandum de finanțare, ca răspuns la solicitarea țării beneficiare sau la inițiativa Comisiei după consultarea cu țara beneficiară. Definiția modificării “substanțiale” este dată în prevederile referitoare la eligibilitatea cheltuielilor.
  - (b) în cazul unor altor amendamente, țara beneficiară va trimite Comisiei o propunere în acest sens. Comisia trebuie să facă observațiile necesare sau își va transmite acordul în cel mult 20 de zile lucrătoare de la primirea propunerii. Amendamentul va fi adoptat după ce Comisia și-a dat acordul. Comitetul de management ISPA va fi informat despre aceste amendamente.
  - (c) nici o modificare în cheltuiala anuală, mai mică de 25 % din totalul cheltuielilor planificate pentru proiect nu va fi considerată o modificare substanțială a planului de finanțare și a programului de cheltuieli.

Secțiunea a VII-a

Controlul financiar

- (1) Un audit financiar corespunzător, intern și extern va fi îndeplinit, în conformitate cu standardele de audit internaționale acceptate, de către autoritățile naționale competente de control financiar, care trebuie să fie independente pentru a-și putea desfășura funcția. În fiecare an un plan de audit și un rezumat al concluziilor auditului efectuat trebuie transmise Comisiei. Rapoartele de audit vor fi puse la dispoziția Comisiei.
- (2) Fără a prejudicia verificările efectuate de țările beneficiare, serviciile Comisiei și Curtea Auditorilor pot, prin propriul lor personal sau prin reprezentanți autorizați corespunzător, să efectueze pe teren audituri tehnice și financiare, inclusiv verificări prin sondaj și audituri finale.
- (3) Țara beneficiară trebuie să se asigure că, atunci când personalul Comisiei sau reprezentanții ei corespunzător autorizați și/sau Curtea Auditorilor efectuează verificări, aceste persoane au dreptul să inspecteze pe loc toate documentațiile relevante și care au legătură cu elementele finanțate prin memorandumul de finanțare. Țările beneficiare trebuie să sprijine serviciile Comisiei și Curtea Auditorilor să își efectueze auditurile referitoare la utilizarea fondurilor acordate prin ISPA.
- (4) Implementarea detaliată a prevederilor principiilor controlului financiar, împreună cu înțelegerile de cooperare și coordonare a programării și metodologiei controlului, între Comisie și țările beneficiare sunt specificate în anexa nr. III.4.

Secțiunea a VIII-a

Recuperarea plăților necuvenite

- (1) Dacă implementarea unei măsuri nu justifică fie o parte, fie toată asistența alocată, Comisia va conduce o examinare completă a cazului, în special cerând țării beneficiare să își facă cunoscute comentariile, într-un interval specificat de timp și să corecteze orice neregulă.
- (2) Ca urmare a examinării menționate la paragraful (1), Comisia poate reduce, suspenda sau anula asistența referitoare la măsura în cauză, dacă examinarea dezvăluie nereguli, o combinare necorespunzătoare a fondurilor sau neîndeplinirea uneia dintre condițiile specificate în memorandumul de finanțare și în special orice modificare semnificativă care afectează natura sau condițiile de implementare a măsurii și pentru care acordul Comisiei nu a fost cerut. Orice reducere sau anulare a asistenței implică recuperarea sumelor plătite.
- (3) Când Comisia consideră că o neregularitate nu a fost corectată sau că o parte ori întreaga operațiune nu justifică fie numai o parte, fie întreaga asistență acordată acesteia, Comisia trebuie să examineze corespunzător cazul și să solicite țării beneficiare să își înainteze observațiile într-o perioadă specificată. După examinare, dacă țara beneficiară nu a luat măsurile corective necesare, Comisia poate:
  - (a) să reducă sau să anuleze orice avans;
  - (b) să anuleze o parte sau întreaga asistență acordată măsurii.

Comisia va hotărî măsura corectoare ținând cont de natura neregulii și de existența oricăror deficiențe în sistemele de management și control.

- (4) Orice suma plătită greșit trebuie returnată Comisiei de autoritatea definită la paragraful (9) din secțiunea a III-a.

Dacă această autoritate nu returnează suma datorată Comisiei, țara beneficiară trebuie să ramburseze aceasta sumă Comisiei. Dobânda aplicată conturilor pentru întârzierile de plată trebuie aplicată sumelor nereturnate în conformitate cu regulile specificate în Reglementarea financiară care guvernează bugetul Comunității.

Secțiunea a IX-a

Managementul

- (1) Comisia trebuie să ceară țărilor beneficiare:
  - (a) să stabilească începând cu data de 1 ianuarie 2000, dar în orice caz nu mai târziu de 1 ianuarie 2002, sistemele de management și control care asigură:
    - implementarea corespunzătoare a asistenței acordată prin acest memorandum de finanțare, în conformitate cu principiile unui management financiar solid;
    - separarea funcțiilor de management și control;
    - că declarațiile de cheltuieli prezentate Comisiei sunt corecte și provin dintr-un sistem contabil bazat pe documente justificative care sunt disponibile pentru verificare;

- (b) să verifice regulat că măsurile finanțate de Comunitate au fost corect realizate;
  - (c) să prevină neregulile și să ia măsuri împotriva acestora;
  - (d) să recupereze orice sume pierdute ca rezultat al neregulilor sau neglijenței.
- (2) Sistemele de management și control ale țărilor beneficiare trebuie să furnizeze un sistem corespunzător de audituri, cum este definit în apendicele A la anexa nr. III.4, pentru a permite în special:
- regularizarea închiderii conturilor sintetice ale Comisiei cu înregistrările contabile și cu documentele justificative de la diferitele niveluri administrative;
  - verificarea transferurilor fondurilor Comunitare disponibile și ale altor fonduri;
  - examinarea planurilor tehnice și financiare ale proiectului, a rapoartele de progres, procedurile de licitație și contractare la diferitele nivele administrative.

Secțiunea a X-a

Monitorizarea

Țările beneficiare și Comisia vor asigura implementarea și monitorizarea în conformitate cu următoarele prevederi:

- (1) Înființarea comitetelor de monitorizare trebuie să aibă loc în urma unei înțelegeri între țările beneficiare implicate și Comisie. Autoritățile și organismele desemnate de țara beneficiară, Comisie și, unde este cazul, BEI și/sau alte instituții cofinanțatoare, vor fi reprezentate în aceste comitete. Vor fi de asemenea reprezentate în asemenea comitete și autoritățile regionale sau locale și societățile private, în cazul în care acestea au competența necesară pentru executarea unui proiect și dacă sunt direct implicate în acest proiect.
- (2) Monitorizarea va fi făcută pe baza unor proceduri de raportare convenite în comun, de verificare prin sondaj și, dacă este necesar, prin înființarea unor comitete ad hoc. Indicatorii se vor referi la caracterul specific al proiectului și la obiectivele acestuia. Aceștia vor fi stabiliți în așa fel încât să arate stadiul atins în executarea măsurii în relație cu planul și obiectivele propuse inițial, și progresul realizat în domeniul managementului și în alte probleme legate de acesta.
- (3) (a) Pentru fiecare măsură, coordonatorul național ISPA trebuie să înainteze Comisiei rapoarte de progres în ultimele de 3 luni până la sfârșitul fiecărui an întreg de implementare.

(b) Pentru întâlnirile comitetelor de monitorizare, coordonatorul național ISPA trebuie să înainteze rapoarte de progres conform modelului standard furnizat de Comisie. Raportul trebuie să intre în posesia Comisiei cu 15 zile lucrătoare înaintea întâlnirii programate.
- (4) Pe baza rezultatelor monitorizării și ținând seama de observațiile comitetului de monitorizare,

Comisia va ajusta sumele și condițiile de acordare a asistenței aprobate inițial, ca și planul de finanțare prevăzut, dacă este necesar, la propunerea țărilor beneficiare.

Comisia va întocmi aranjamentele corespunzătoare pentru aceste modificări, în funcție de natura și importanța lor.

Secțiunea a XI-a **Transparența în adjudecarea contractelor**

(1) Procedura care trebuie urmată pentru acordarea contractelor de lucrări, achiziții sau servicii, va respecta principiile cheie stabilite în Titlul IX din Reglementarea financiară aplicabilă bugetului general al Uniunii Europene.

(2) (a) Participarea la procedurile de licitație trebuie să fie deschisă și pe baze egale pentru toate persoanele fizice sau juridice pentru care este aplicabil tratatul și tuturor persoanelor fizice sau juridice din țările beneficiare ISPA și din Cipru, Malta și Turcia;

Prin urmare, se va cere ofertanților să își declare naționalitatea și să prezinte în sprijinul acestora probe normal acceptate de propria legislație.

(b) În cazurile justificate corespunzător cum ar fi cofinanțarea de la instituții financiare internaționale și după o examinare făcută din timp de Comitetul de management ISPA, Comisia poate permite naționaliilor unor țări să participe la licitația pentru contracte.

(3) (a) Țările beneficiare vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura o participare cât mai mare. Pentru aceasta și când valoarea contractelor o cere, ele trebuie să asigure publicarea în avans a invitației de participare la licitație în Jurnalul Oficial al Comunității Europene și în „Monitorul Oficial” din țările beneficiare.

(b) Se vor elimina, de asemenea, orice practici discriminatorii și specificații tehnice care pot să limiteze participarea pe baze egale a tuturor persoanelor fizice sau juridice din țările membre sau din țările beneficiare.

(c) În plus, informația trebuie lansată pe Internet într-o formă transparentă.

(4) Procedurile detaliate privind licitațiile și contractele sunt stabilite în Sistemul descentralizat de implementare (DIS), manual înființat pentru programul Phare.

Secțiunea a XII-a **Transparența în contabilitate și în rapoartele proiectelor**

Țara beneficiară trebuie să se asigure că, pentru măsura la care se referă memorandumul de finanțare, toate organismele publice sau private implicate în managementul și implementarea operațiunilor au fie un sistem separat de contabilitate, fie o codificare contabilă adecvată a tuturor tranzacțiilor implicate, ceea ce va facilita verificarea de către Comisie și de către autoritățile naționale de control, a cheltuielilor efectuate. De asemenea, trebuie să se asigure că toate cheltuielile sunt corect atribuite proiectului în cauză.

Autoritățile responsabile vor asigura accesul la toate documentele justificative cu privire la cheltuielile pentru fiecare proiect pe o perioadă de 5 ani efectuarea ultimei plăți pentru proiectul respectiv.

Secțiunea a XIII-a

Evaluarea ex-post

Prin evaluarea ex-post se vor analiza atât utilizarea resurselor, cât și randamentul și eficiența asistenței și a impactului său, precum și factorii ce contribuie la succesul sau eșecul implementării măsurilor, realizărilor și rezultatelor.

După finalizarea măsurilor, Comisia și țările beneficiare vor evalua modul în care acestea au fost îndeplinite, inclusiv randamentul și eficiența utilizării resurselor. Evaluarea va cuprinde și impactul real al implementării lor pentru a se stabili dacă obiectivele inițiale au fost atinse. Printre altele, această evaluare se va referi și la contribuția măsurilor la implementarea politicilor Comunității în domeniul mediului sau contribuția acestora la politicile privind rețeaua Trans – Europeană extinsă și transportul în comun. De asemenea, ele vor evalua și impactul măsurilor asupra mediului.

Prevederi privind eligibilitatea cheltuielilor pentru măsurile finanțate prin ISPA

Secțiunea I

Domeniul cheltuielilor

ISPA acordă asistență pentru următoarele măsuri:

- (1) Proiecte de mediu care dau posibilitatea țărilor beneficiare să se alinieze la cerințele legilor Comunității privind protecția mediului și cu obiectivele Parteneriatului de Aderare;
- (2) Proiectele de infrastructură în transport, care promovează o mobilitate susținută și, în particular, cele care constituie proiecte de interes comun în baza criteriilor Deciziei nr. 1692/96/CE³ și cele care permit țărilor beneficiare să se conformeze obiectivelor Parteneriatului de Aderare; acesta include interconectarea și interoperabilitatea rețelelor naționale ca și rețelele transeuropene și accesul la aceste rețele;
- (3) Studii preliminare, evaluări și măsuri de asistență tehnică inclusiv acțiunile de informare și publicitate legate de proiectele eligibile. Acestea includ asistență tehnică și administrativă în beneficiul mutual al Comisiei și al țărilor beneficiare, care nu sunt în mod normal în sarcina administrației publice naționale, acoperind identificarea, pregătirea, managementul, monitorizarea, auditul și supervizarea proiectelor.

Regulile specificate în Secțiunile II - XII de mai jos referitoare la proiectele listate la punctele (1) și (2) de mai sus, sunt totuși aplicate prin analogie și deciziilor pentru proiectele menționate la punctul (3).

Secțiunea a II-a

Definiții și concepte de bază

(1) Conceptul de proiect, etape ale proiectului și grupurile de proiecte

În scopul prevăzut de acest document, se vor aplica următoarele definiții:

- (a) un “proiect” reprezintă o serie de lucrări indivizibile economic în scopul atingerii unei funcții tehnice precise și cu un scop clar identificat.
- (b) o “etapă independentă tehnic și financiar” reprezintă o etapă care poate fi identificată ca operațională în întregul său.
O etapă poate acoperi, de asemenea, studiile preliminare, de fezabilitate sau tehnice necesare pentru îndeplinirea unui proiect.

---

³ Decizia Nr. 1692/96/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 1996 privind directivele Comunității pentru dezvoltarea rețelei de transport transeuropean.

(c) pot fi grupate proiectele care îndeplinesc următoarele condiții:

- trebuie să fie localizate pe același curs de apă sau în aceeași arie de captare sau să fie situate de-a lungul aceluiași coridor de transport;
- trebuie cuprinse în același plan global privind cursul de apă sau aria de captare sau coridorul, în scopuri bine identificate;
- trebuie supervizate de un organism responsabil cu coordonarea și monitorizarea grupului de proiecte în cazurile în care proiectele sunt derulate de autorități competente diferite.

(2) “Autoritatea responsabilă cu implementarea”

(a) pentru proiectele finanțate prin ISPA “autoritatea responsabilă cu implementarea” este organismul responsabil cu licitațiile și contractările. Această autoritate este specificată la punctul 3 din anexa nr. I la memorandumului de finanțare.

Ca o consecință, orice schimbare a “autoritatea responsabilă cu implementarea” unui proiect trebuie să fie aprobată de către Comisie printr-un memorandum de finanțare.

În mod normal prin această autoritate se înțelege beneficiarul final al asistenței acordată prin ISPA. Numai această autoritate efectuează cheltuieli eligibile.

(b) Totuși, această autoritate poate delega implementarea altui organism care poate, de asemenea, să efectueze cheltuieli eligibile. În asemenea cazuri, Comisia trebuie informată de tipul delegărilor propuse și trebuie să primescă o copie a documentelor relevante.

(3) Conceptul de “administrație publică”

Administrația publică poate cuprinde următoarele trei niveluri de guvernare:

- organisme de guvernare centrale (nivel național);
- organisme de guvernare regionale;
- organisme de guvernare locale.

În plus, acest concept poate include și organismele a căror activitate poate intra într-un cadru legal sau administrativ în virtutea faptului că sunt privite ca echivalentul unor organisme publice.

(4) Implementarea și perioada de implementare a unui proiect

- (a) Implementarea unui proiect cuprinde toate etapele de la planificarea preliminară (incluzând studiul variantelor) până la finalizarea proiectului aprobat și până la măsurile de publicitate pentru un proiect finanțat;
- (b) Memorandumul de finanțare se poate aplica uneia sau mai multor etape menționate mai sus;

(c) Perioada de implementare a proiectului reprezintă, ca regulă generală, perioada necesară pentru finalizarea etapelor sus-menționate până în momentul în care proiectul devine complet operațional și obiectul fizic descris în memorandumul de finanțare a fost finalizat/definitivat.

(5) Evidența documentelor și transparența

Orice cheltuială declarată Comisiei trebuie să se bazeze pe înțelegeri legale obligatorii și/sau pe documente. Este imperativă existența unei evidențe documentare corespunzătoare.

În scopul maximizării transparenței și pentru a permite controlul Comisiei și/sau al autorității naționale competente de control financiar asupra cheltuielilor, fiecare țară beneficiară trebuie să se asigure că orice organism implicat în managementul și implementarea proiectelor a stabilit o evidență contabilă separată privitoare la proiectul descris în memorandumul de finanțare.

(6) Cheltuieli

Cheltuielile trebuie raportate la plățile certificate și făcute efectiv de către autoritatea responsabilă cu implementarea, susținute de facturi plătite sau de documente contabile cu valoare probativă echivalentă.

„Documentul contabil cu valoare probativă echivalentă” reprezintă orice document transmis de către autoritatea definită la punctul 2 din această secțiune pentru a demonstra că intrările contabile oferă o imagine adevărată și corectă a tranzacțiilor reale implicate, în concordanță cu practicile contabile standard. Este necesară o aprobare prealabilă a Comisiei atunci când se folosesc documente contabile cu valoare probativă echivalentă.

Secțiunea a III-a

Principalele categorii de cheltuieli eligibile

Ca regulă generală cheltuielile legate de:

- studiile de fezabilitate;
- planificare și proiectare, inclusiv studiul privind impactul asupra mediului;
- pregătirea terenului;
- construcții;
- utilaje și instalații implicate permanent în proiect;
- testare și instruire;
- managementul proiectului;
- măsurile compensatorii și de reducere a impactului asupra mediului;
- alte tipuri de cheltuieli specificate în memorandumul de finanțare;
- măsuri luate ca urmare a prevederilor anexei nr. III.6 privind informarea și publicitatea

sunt subiecte eligibile pentru competențele prezentate mai jos.

Secțiunea a IV-a

Studii de fezabilitate, planificarea și proiectarea proiectului

(1) Cheltuieli legate de studiile de fezabilitate, planificarea și proiectarea proiectelor

- (a) Cheltuielile legate de studiile de fezabilitate, planificare incluzând studiile privind impactul asupra mediului, expertize legate de proiect și proiectarea proiectelor sunt, ca regulă generală, eligibile, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie direct legate de unul sau mai multe proiecte și să fie aprobate în mod special printr-un memorandum de finanțare;
- (b) În acele cazuri, când mai multe proiecte se derulează printr același contract sau când autoritatea responsabilă cu implementarea exercită funcțiile de mai sus pe cont propriu, acestea trebuie contabilizate printr-un sistem contabil separat și transparent al proiectului, bazat pe documente contabile sau pe documente cu valori probative echivalente (de exemplu cu ajutorul sistemului de alocare a timpului).

(2) Implicarea administrației publice

În cazurile în care funcționarii din administrația publică sunt implicați în activitățile menționate la punctul 1(a) al acestei secțiuni, cheltuielile pot fi acceptate ca eligibile de către Comisie, în cazuri clar justificate și în concordanță cu următoarele criterii:

- funcționarul a renunțat temporar la statutul său de funcționar în administrația publică;
- cheltuielile trebuie să aibă la bază un contract privind unul sau mai multe proiecte specificate; în cazul în care un contract se referă la mai multe proiecte, costurile trebuie să fie alocate într-un mod transparent (de exemplu cu ajutorul programărilor în timp);
- cheltuielile trebuie să fie direct legate cu unul sau mai multe proiecte individuale avute în vedere;
- contractul trebuie să fie limitat în timp și nu trebuie să depășească data limită stabilită pentru finalizarea proiectului;
- sarcinile care trebuie îndeplinite pentru acel contract nu trebuie să acopere atribuții administrative generale, ca cele specificate la punctul 1 din secțiunea a VIII-a;
- dispozițiile nu trebuie să fie folosite pentru a ocoli procedurile de achiziții publice ale Comunității.

Secțiunea a V-a

Pregătirea terenului și construcțiile

- (1) În cazurile în care autoritatea responsabilă cu implementarea execută pregătirea terenului și lucrările de construcție sau părți din acestea, pe cont propriu, costurile trebuie contabilizate printr-un sistem contabil separat și transparent al proiectului bazat pe documente contabile sau pe documente cu valoare probativă echivalentă.

În cazul în care sunt implicați funcționari ai administrației publice, se aplică prevederile specificate la punctul (2) din secțiunea a IV-a.

- (2) Costurile eligibile trebuie să includă doar costurile reale apărute după datele specificate în la punctul (1) din secțiunea a X-a, și legate direct de proiect. Costurile eligibile pot include toate sau numai unele din următoarele categorii:

- costuri privind munca (salarii brute și nete);
- cheltuieli pentru utilizarea durabilă a echipamentelor pe perioada construcțiilor;
- costuri de producție folosite pentru implementarea proiectului;
- costuri de funcționare și alte categorii de cheltuieli, dacă sunt în mod specific justificate; acestea trebuie alocate în mod echitabil, în concordanță cu standardele contabile general recunoscute;
- cheltuielile de funcționare impuse nu sunt eligibile în cazul în care autoritatea menționată la punctul (1) de mai sus este inclusă în administrația publică.

- (3) Ca regulă generală costurile trebuie să fie evaluate la prețul pieței.

Secțiunea a VI-a

Achiziții, închirieri de echipamente și active necorporale

(1) Echipamentul durabil care este parte a cheltuielilor de capital din cadrul proiectului

- (a) Cheltuielile privind achizițiile sau producția de utilaje și echipamente care vor fi permanent instalate și fixate în proiect sunt eligibile dacă acestea sunt prinse în inventarul echipamentului durabil de către autoritatea specificată la punctul (2) din secțiunea a II-a și sunt considerate ca și cheltuieli de capital, în concordanță cu convențiile standard de contabilitate;
- (b) Fără a prejudicia punctul (3) din secțiunea a IX-a, închirierea acestor echipamente este considerată ca parte a costurilor de operare și este neeligibilă.

(2) Achizițiile de active necorporale

Achizițiile și utilizarea activelor necorporale, ca de exemplu patentele, sunt eligibile dacă sunt necesare pentru implementarea proiectului.

(3) Echipamente utilizate pentru implementarea proiectului

- (a) În cazul în care autoritatea responsabilă cu implementarea execută pregătirea terenului și lucrările de construcție, sau o parte din acestea, pe cont propriu, cheltuielile privind achizițiile sau producția echipamentelor care sunt angajate pe perioada fazei de implementare a proiectului, nu sunt eligibile.
- (b) Echipamentele durabile, care sunt în mod expres achiziționate sau produse pentru implementarea proiectului, pot fi considerate eligibile dacă acestea sunt fără valoare economică ori distruse după folosință și dacă sunt specificate în memorandumul de finanțare.

(4) Echipamentele durabile utilizate de administrația publică

- (a) Cheltuielile privind achiziția sau închirierea de echipamente durabile utilizate de administrația publică nu sunt eligibile.
- (b) Fără a prejudicia prevederile punctului (2) sau (3) din secțiunea a VIII-a, cheltuielile privind echipamentul sau cele necesare pentru închirierea acestuia, utilizat de administrația publică ca urmare a sarcinilor privind monitorizarea și supervizarea, pot fi eligibile numai cu acordul Comisiei.

Secțiunea a VII-a

Achiziționarea terenului și taxa pe valoarea adăugată

Cheltuielile cu achiziționarea terenului și taxa pe valoarea adăugată (TVA) nu sunt eligibile.

Secțiunea a VIII-a

Cheltuieli administrative

(1) Principii generale

Ca regulă generală, cheltuielile administrației publice, inclusiv salariile funcționarilor de la nivel național, regional și local nu sunt eligibile pentru asistență (inclusiv asistență tehnică), cu excepția cheltuielilor clar fundamentate provenite din obligațiile ce revin pentru realizarea controalelor financiare, monitorizării financiare și fizice, evaluarea și prevenirea neregulilor și a cheltuielilor care intră sub incidența obligațiilor de recuperare a sumelor pierdute.

Cu excepția Fondului Național, costurile care includ salariile legate de angajarea temporară, la inițiativa Comisiei, a personalului temporar, fie funcționari publici, fie proveniți din sectorul privat, pentru lucrări privind managementul, urmărirea, evaluarea și controlul sunt eligibile

prin măsuri de asistență tehnică așa cum sunt definite în la punctul (3) din secțiunea I.

Echipamentului pentru monitorizare poate fi eligibil dacă este permis în mod specific printr-o măsură de asistență tehnică menționată în memorandumul de finanțare.

(2) Organizarea Comitetelor de monitorizare

- (a) Fără a prejudicia punctul (1) de mai sus, cheltuielile apărute în organizarea procesului de monitorizare sunt eligibile prin prezentarea unor documente justificative;
- (b) Ca regulă generală, costurile permise includ una sau mai multe dintre următoarele categorii:
- servicii de traducere;
  - închirierea de săli de conferință și aranjamentele auxiliare;
  - închirierea de echipamente audio-video și alte echipamente electronice necesare;
  - procurarea documentației și facilităților aferente;
  - taxe pentru participarea experților;
  - cheltuieli pentru călătorii.
- (c) Salariile și alocațiile pentru funcționarii din administrația publică intervenite în acest context nu sunt eligibile.

(3) Întâlniri la cererea Comisiei

Regulile prevăzute la punctul (2) de mai sus pot fi aplicate prin analogie la organizarea de întâlniri ad-hoc la cererea Comisiei.

Secțiunea a IX-a

Alte tipuri de cheltuieli

(1) Managementul și supervizarea proiectului

Cheltuielile referitoare la managementul și supervizarea proiectului sunt, ca regulă generală, eligibile. Sunt aplicate prevederile specificate la punctele (1) și (2) din Secțiunea a IV-a.

(2) Costuri financiare

Nici un tip de costuri financiare legate de realizarea proiectului nu este eligibil; acestea privesc în particular dobânzile pentru finanțarea intermediară, comisioane bancare, comisioane de garanție, etc.

Garanțiile bancare legate de împrumuturile bancare folosite pentru finanțarea proiectului pot fi eligibile cu acordul Comisiei.

(3) Tehnici financiare care nu implică un transfer imediat al activelor proprii

Fără a prejudicia prevederile punctului (2), tehnicile financiare, care nu necesită implicarea imediată a transferului activelor proprii pot fi considerate eligibile, dacă sunt justificate și aprobate în memorandumul de finanțare.

Țările beneficiare trebuie să demonstreze, printr-o analiză a riscurilor, că tehnicile folosite sunt mai avantajoase din punct de vedere economic decât achiziționarea directă a unor bunuri.

(4) Cheltuieli de operare, costuri curente ale proiectelor finanțate

- (a) Nici un tip de costuri de operare apărute după finalizarea proiectului nu sunt eligibile;
- (b) Ca excepție de la prevederile punctului (a) de mai sus, cheltuielile pentru pregătirea personalului pentru operare și testarea proiectului și a echipamentelor pot fi luate în considerare ca și cheltuieli eligibile pentru o anumită perioadă, definită în memorandumul de finanțare.
- (c) Principiile definite la punctele (a) și (b) menționate mai sus sunt valabile, de asemenea, pentru o componentă individuală completă a unui proiect sau a unui grup de proiecte, chiar și în cazul în care întregul proiect nu a fost încă finalizat.

(5) Măsurile de publicitate și informare

Cheltuielile pentru măsurile luate în conformitate cu prevederile anexei nr. III.6 privind informarea și publicitatea sunt eligibile.

Secțiunea a X-a

Perioada de eligibilitate

(1) Limita inițială de timp privind eligibilitatea

Limita inițială de timp privind eligibilitatea este evaluată diferențiat în conformitate cu următoarele situații:

- (a) Când selecția proiectului, licitația și contractarea de către țările beneficiare fac obiectul aprobării ex-ante a Comisiei⁴, cheltuielile sunt eligibile pentru asistență de la data la care memorandumul de finanțare al proiectului este semnat de Comisie.

În caz excepțional, când finanțarea proiectului este realizată printr-o combinație fie de la BEI, fie de la alta instituție finanțatoare și asistența financiară nerambursabilă ISPA, cheltuielile sunt eligibile pentru asistență de la data încheierii acordului cu BEI sau cu altă instituție finanțatoare, pentru fiecare proiect. Ca regulă generală, această dată nu trebuie să fie mai devreme de 6 luni de la data menționată la primul subparagraf. Sunt necesare în mod obligatoriu următoarele condiții:

---

⁴ Vezi Articolul 12.(1), Reglementarea Consiliului (CE) nr. 1266/99 din 21 iunie 1999

- lucrările și contractele pentru care se aplică prevederile trebuie să fie identificate în memorandumul de finanțare;
- BEI sau altă instituție finanțatoare certifică respectarea prevederilor articolelor 108 (2), 109 (2) și (3), 114 (1), 115, 117 și 118 ale Reglementării financiare aplicabilă bugetului general al Comisiei Europene.

În cazurile de mai sus, ca regulă generală, Comisia dispune aplicarea, după examinarea de către Comitetul de management ISPA, a prevederilor articolului 114 (2) din Reglementarea financiară aplicabilă bugetului general al Comisiei Europene.

- (b) După decizia Comisiei de a acorda sprijin agențiilor de implementare ale țărilor candidate pe baze descentralizate⁵, cheltuielile sunt eligibile pentru asistență de la data la care cererea de finanțare ajunge la Comisie (serviciul ISPA), cu condiția ca cererea de finanțare să poată fi considerată completă.

Plățile făcute înainte de data specificată la punctele (a) și (b) de mai sus sunt neeligibile.

(2) Modificări ale proiectelor

- (a) Orice modificare a unui proiect aprobat, care este egală sau mai mare de 5 milioane euro ori de 20% din costul total al acestuia, oricare ar fi mai mic, trebuie considerată o modificare substanțială a proiectului. Modificările majore ale obiectelor fizice ale proiectelor care schimbă natura acestuia sunt de asemenea tratate ca fiind “substanțiale”.

Regulile stabilite la paragraful (1), se aplică și pentru eligibilitatea cheltuielilor privind modificările de mai sus.

- (b) Pentru orice altă modificare a proiectului, cheltuielile privind noi elemente fizice suplimentare sau extinse sunt eligibile din momentul în care cererea de modificare este primită de Comisie (serviciul ISPA).
- (c) Cererea pentru modificări și informațiile relevante atașate la aceasta pot fi prezentate comitetului de monitorizare. Înregistrarea cererii și a materialelor depuse trebuie să fie făcută în minuta întâlnirii.

(3) Timpul limită final privind eligibilitatea

- (a) Data finală a eligibilității este specificată, ca regulă generală, în Articolul 4, paragraful 3 din memorandumului de finanțare.
- (b) Data finală depinde de plățile făcute de către autoritatea responsabilă cu implementarea.
- (c) Data finală a eligibilității este prevăzută în memorandumul de finanțare respectiv. După ce aceasta dată a expirat, beneficiarul dispune de o perioadă de șase luni pentru a supune

---

⁵ Vezi Articolul 12.(2), Reglementarea Consiliului (CE) nr. 1266/99 din 21 iunie 1999

Comisiei solicitarea de plată finală împreună cu raportul final și o notificare, așa cum este prevăzut în paragraful (6) din secțiunea a III-a din anexa nr. III.1 și în apendicele B la anexa nr. III.4 la memorandumul de finanțare.

(d) Comisia nu poate extinde această perioadă de șase luni.

Secțiunea a XI-a

Cererile de plată

Cererile de plată prezentate Comisiei de către țările beneficiare au la bază facturile deja plătite, așa cum sunt definite la punctul (6) din Secțiunea a II-a.

În cazul lucrărilor angajate de către un concesionar sau de un organism echivalent, autoritatea guvernamentală responsabilă trebuie să certifice corectitudinea cheltuielilor.

Cererile de plată trebuie să fie înregistrate și certificate de către Responsabilul Național cu Autorizarea. Cererile sunt apoi înaintate Comisiei prin intermediul Delegației Comisiei Europene.

Secțiunea a XII-a

Alte elemente nespecificate în detaliu

- (1) Orice întrebări apărute, care nu sunt explicit specificate în principiile referitoare la eligibilitatea cheltuielilor în cadrul proiectelor finanțate prin ISPA, trebuie discutate cu Comisia. Comisia se va strădui să răspundă întrebărilor în mod deschis, în spiritul înscris în aceste principii și cu referire la principiile stabilite pentru fondurile de coeziune.
- (2) În cazul conflictelor dintre aceste principii și regulile naționale de eligibilitate, principiile prezentate mai sus trebuie să primeze.

Anexa nr. III.3.a

Model de cerere de plată pentru raportarea progresului financiar și fizic

INSTRUMENTUL PENTRU POLITICI STRUCTURALE DE PREADERARE – ISPA SOLICITARE DE PLATĂ
--

A. TIPUL PLĂȚII Plăți peste 80% Plăți intermediare Plăți ale balanței finale **B. FONDUL NAȚIONAL / IDENTIFICAREA CONTULUI**

Numele:

Adresa:

Persoana de contact:

Telefon:

Fax:

E-mail:

Denumirea băncii:

Sediul băncii:

Codul poștal:

Oraș:

Numărul contului:

Codul scurt:

C. MĂSURA

Denumirea măsurii:

Codul măsurii ISPA:

Codul național de referință:

Nr. memorandumului de finanțare curent:

Data:

D. AUTORITATEA RESPONSABILĂ CU IMPLEMENTAREA

Denumire:

Adresa:

Cod poștal:

Oraș:

Persoana de contact:

Telefon:

E-mail:

E. CHELTUIELI INTERVENITE ȘI PLĂȚI ISPA

(a) cheltuieli eligibile confirmate la data:

(b) în această solicitare de plată:

(c) = (a)+(b) cheltuieli cumulative la data:

(d) plăți cerute de această aplicație:

(e) = (d)/(b) % din cheltuielile confirmate:

Totalul plăților ISPA primite de către Fondul Național (FN) până la data:

F. CHELTUIELILE ELIGIBILE CURENTE PE CATEGORII Moneda: euro					
Categorii de cheltuieli *	Cheltuieli în memorandumul de finanțare curent	Cheltuieli confirmate anterior	Cheltuieli confirmate în această cerere de plată până la data:	Totalul cheltuielilor confirmate	Rata de execuție financiară
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2)+(3)	(5)=(4)/(1)
Taxe de proiectare					
Pregătirea terenului					
Principalele lucrări					
Utilaje și echipamente					
Asistență tehnică					
Supervizare					
Altele					
Total					

*Categoriile prezentate sunt exemple care pot fi ajustate în vederea reflectării stadiului real al proiectului. Este de dorit o defalcare pe contract.

G. INDICATORII FIZICI AI EXECUȚIEI						
Tipul lucrării *	Indicatori fizici *		Execuția fizică până la data plăților anterioare	Până la (data)	Până la (data)	Rata execuției fizice %
	Unitatea	Cantitatea		Execuția fizică referitoare la această cerere de plată	Execuția fizică referitoare la cererea de plată totală înaintată	
		(1)	(2)	(3)	4=(2)+(3)	5=(4)/(1)

* categoriile utilizate vor fi cele prezentate în formularul F.

H. SCURTĂ DESCRIERE A LUCRĂRILOR EFECTUATE
A se detalia progresul înregistrat de la ultima aplicație

I. CONDIȚII SPECIFICE PRIVITOARE LA MĂSURILE ARTICOLULUI 8 AL MEMORANDUMULUI DE FINANȚARE (M.F.)

A se preciza condițiile specifice, dacă acestea există, și modul în care acestea au fost îndeplinite.

J. OBSERVAȚII ȘI RECOMANDĂRI ALE AUTORITĂȚILOR DE INSPECȚIE NAȚIONALE SAU COMUNITARE (Anexa III.1 la memorandumul de finanțare)

A se preciza observații sau recomandări, dacă acestea există (cu referiri complete la sursa acestora), și modul în care acestea au fost îndeplinite.

K. PROBLEME TEHNICE, FINANCIARE ȘI LEGISLATIVE (Anexa nr. III.1 la memorandumul de finanțare)

A se face referire la orice tip de probleme care pot apărea în implementarea măsurilor, inclusiv devieri de la planul de finanțare original și a se furniza explicații cu privire la acțiunile întreprinse pentru corectarea acestora.

L. MĂSURI ADOPTATE ÎN SCOPUL INFORMĂRII CU PRIVIRE LA ASISTENȚA OFERITĂ DE COMUNITATE (Anexa nr. III.6 la memorandumul de finanțare)

Panouri ridicate la locul execuției? Da Nu

Mijloacele folosite pentru informarea publicului asupra măsurilor în cauză:

Presă Televiziune Radio

Alte mijloace audio-vizuale

Tipul documentației scrise, disponibile pentru public

M. CONFIRMAREA RESPONSABILULUI NAȚIONAL CU AUTORIZAREA

Prin prezenta declar că cheltuielile eligibile confirmate se referă la articolele deja plătite și la investițiile aprobate, și care nu sunt rezultat al schimbării măsurii sau lucrărilor în afara măsurii descrise, și că documentele originale privind plățile indicate în listele anexate, sunt păstrate de aceasta entitate sau de autoritatea de implementare, ștampilate corect și disponibile în vederea consultării având ca scop principal verificarea acestora.

Data:

Semnatura și autentificarea

ANEXA LA CEREREA DE PLATĂ

FACTURI*						
Denumirea măsurii:						
Codul măsurii ISPA:				Codul național:		
Memorandumul de finanțare nr.:				Data:		
Furnizor și Contract	Factura nr.	Data	Chitanța nr.	Data	Valoarea	Observații
Total						

* copii ștampilate corect ale evidențelor contabile referitoare la cheltuieli trebuie anexate la copia cererii de plată transmisă de Responsabilului Național cu Autorizarea.

VERIFICĂRI ȘI CONTROALE EFECTUATE (Anexa nr. III.1 la memorandumul de finanțare)	
Controlul fizic al lucrărilor	Data: Instituția responsabilă: Concluzii:
	Data: Instituția responsabilă: Concluzii:
	Data: Instituția responsabilă: Concluzii:
Controlul financiar:	Data: Instituția responsabilă: Concluzii:
	Data: Instituția responsabilă: Concluzii:
	Data: Instituția responsabilă: Concluzii:

Anexa nr. III.3.b

**MODEL CE VA FI ÎNAINȚAT COMITETULUI DE MONITORIZARE
DIN ZIUA/LUNA/ANUL**

FIȘA DE MONITORIZARE ISPA

1A. IDENTIFICAREA MĂSURII

Denumirea măsurii:

Codul măsurii ISPA:

Agenția de Implementare:

Rata asistenței ISPA:

Data semnării Memorandumului de finanțare:

- Comisia

- Țara

Numărul amendamentului Memorandumului de finanțare:

- Comisia

- Țara

1B. AGENȚIA DE IMPLEMENTARE (AI)

Numele:

Adresa:

Codul poștal:

Localitatea:

Persoana de contact:

Telefon:

E-mail:

2. SCURTĂ DESCRIERE CRONOLOGICĂ A ACTIVITĂȚILOR / LUCRĂRILOR REALIZATE**3. CONDIȚII SPECIFICE REFERITOARE LA MĂSURĂ (ARTICOLUL 8 AL MEMORANDUMULUI DE FINANȚARE MF)**

Se va face referire la condițiile specifice, dacă există, și se va preciza modulul în care au fost îndeplinite, precum și data îndeplinirii acestora (nr. scrisorii Comisiei prin care se aduce la cunoștință îndeplinirea condițiilor respective).

4. ACTUALIZAREA PLANULUI DE ACHIZIȚII							
Contract (Nr., Tip&Descriere)*	Data publicării anunțului de previzionare a licitației	Tipul licitației vizate**	Data publicării anunțului de licitație		Costul contractului / costul estimativ al contractului milioane euro	Tipul co- finanțării	Data semnării și numele câștigătorului / stadiu***
			Dacă nu s- a publicat	Dacă s-a publicat			
			Data estimativă nr. MO/ Internet	Data, nr. MO/ Internet			
Semnat							
În pregătiree							

(*) Specificați contractul principal.

(**) Indicați dacă acordul contractual va fi conform Cărții FIDIC Roșii, Galbene sau Argintii. Specificați dacă licitația este locală, internațională sau restrânsă și justificați procedura în cazul precalificării.

(***) Pentru contractele aflate în pregătire, oferiți câteva detalii despre stadiul pregătirii documentelor de licitație.

5.		PLANUL				DE CHELTUIELI		UM: EURO	
Anul	Costul eligibil total		Plățile efectuate		Cheltuieli viitoare estimative		Cheltuieli totale		Diferență/ Cost total% (9)=((7)-(2))/ /total (2)
	Estimare a inițială*	Estimarea acceptată curentă **	(până la data raportării)	(%) (3)/(2)	(de la data raportării)	(%) (5)/(2)	(7)=(3)+(5)	(%) (7)/(2)	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
2000									
2001									
2002									
Trim. 1									
Trim. 2									
Trim. 3									
Trim. 4									
2003									
Trim. 1									
Trim. 2									
Trim. 3									
Trim. 4									
2004									
2005									
2006									
Total									

Propuneri de schimbare a Planului Financiar   Da   Nu

Transmise la CE în data de:

Vor fi transmise la CE în data de:

Vor fi prezentate în cadrul Comitetului de Monitorizare (atașați planul și motivele schimbării)

* La momentul semnării Memorandumului de Finanțare

** Ultimul Comitet de Monitorizare

6. FISA INFORMATIVA PRIVIND EXECUTIA FIZICA SI FINANCIARA (*)											
Execuția fizica			Execuția fizică					Execuția financiară			
Categorii de cheltuieli eligibile (*)	Indicatori fizici (*)		Execuția fizică de la ultimul Comitet de Monitorizare	Execuția fizică până la actualul Comitet de Monitorizare	Rata execuției fizice (%)	Indicatori financiari		Cheltuieli de la ultimul Comitet de Monitorizare	Cheltuieli până la actualul Comitet de Monitorizare	Rata execuției financiare (5)	Progres fizic
	UM	Cantitate				Costul eligibil estimat (euro)	% din cost				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
TOTAL					4=(3)/(1)	(6)	(7)	(8)		9=8/5	10=4*6/100
(*) se va acoperi 100% din costul eligibil.											

7. CAUZA DIFERENȚELOR (DACĂ EXISTĂ) DINTRE EXECUȚIA FIZICĂ ȘI CEA FINANCIARĂ

EXPLICAȚII PRIVIND ÎNTÂRZIERILE (DACĂ EXISTĂ)

8. PROBLEME TEHNICE, FINANCIARE SAU LEGALE (ANEXA NR. III.1 LA MEMORANDUMUL DE FINANȚARE)

Se va face referire la orice problemă apărută în implementarea măsurii, incluzând, ca punct de plecare, planul de finanțare original și se va explica ce acțiuni au fost întreprinse pentru a fi corectate.

Se va face referire la orice suspendare, corecție financiară și/sau neregularitate.

9. OBSERVAȚII ȘI RECOMANDĂRI ALE AUTORITĂȚILOR DE INSPECȚIE NAȚIONALE ȘI/SAU COMUNITARE (ANEXA NR. III.1 LA MEMORANDUMUL DE FINANȚARE)

Se va prezenta, pe scurt, observațiile sau recomandările, dacă există, (cu referire la sursă) și se va declara modul prin care s-a răspuns la acestea.

10. MĂSURI ADOPTATE PENTRU PROMOVAREA ASISTENȚEI COMUNITARE (ANEXA NR. III.6 LA MEMORANDUMUL DE FINANȚARE)

Panouri ridicate la locul execuției? Da Nu

Mijloacele de comunicare utilizate pentru informarea publicului despre măsură:
 Presa Televiziune Radio
 Alte mijloace audio-vizuale

Tipul documentației tipărite aflată la dispoziția publicului:

11. DATA PREVĂZUTĂ PENTRU FINALIZARE

În memorandumul de finanțare inițial (data finală inițial stabilită):

În memorandumul de finanțare curent (data finală în memorandumul de finanțare de modificat):

Data prevăzută pentru finalizare:

Modificarea datei va fi propusă în comitetul de monitorizare:

Da

Nu

Model pentru solicitarea de modificări

PROPUNEREA DE MODIFICARE ISPA

Autoritatea Responsabilă cu implementarea:

1. IDENTIFICAREA MĂSURII

Denumirea măsurii:

Autoritatea responsabilă cu implementarea:

Codul măsurii ISPA:

Data:

Rata finanțării ISPA:

2. SCHIMBAREA DATEI DE FINALIZARE A MĂSURII

Data curentă:

Data propusă spre finalizare:

3. SCHIMBĂRI PROPUSE ÎN PLANUL DE FINANȚARE*

euro

	Cheltuieli eligibile totale conform Memorandumului de finanțare în vigoare	Cheltuieli eligibile efectuate sau previziuni pentru cheltuielile totale
2000		
2001		
2002		
2003		
2004		
2005		
După 2006		
Total		

Solicitare de creștere a asistenței

Da

Nu

Suma solicitată ca și creștere – dacă este cazul (euro)

(*) de anexat planul de finanțare modificat

4. MODIFICĂRI ÎN COSTURILE ELIGIBILE ALE MĂSURII			euro
Categoria de cheltuieli *	Costuri totale eligibile curente	Modificarea solicitată	Costuri totale eligibile propuse
Proiectare			
Organizare de șantier			
Lucrări			
Utilaje și echipamente			
Asistență tehnică			
Supervizare			
Altele (specificări)			
Total			

* Categoriile prezentate sunt exemple care pot fi ajustate în vederea reflectării stadiului real al proiectului. Este de dorit o defalcare pe contract.

5. MODIFICĂRI ALE INDICATORILOR FIZICI			
Tipul lucrării	Unitate	Data estimată pentru finalizare	Propuneri

6. MODIFICĂRI ALE CARACTERISTICILOR MĂSURII
A se detalia.

7. MOTIVE PENTRU MODIFICĂRILE PROPUSE
A se detalia.

Propunerea de modificare:

Data înaintării solicitării de modificare:

Semnatura coordonatorului național ISPA:

*Anexa nr. III.4***Acord privind cerințele minime de control financiar aplicabile măsurilor finanțate prin ISPA****Secțiunea 1**

Acordul privind cerințele minime pentru controlul financiar aplicabil măsurilor finanțate prin ISPA, denumit în continuare CMCF, se aplică asistenței financiare furnizate în baza prezentului memorandum de finanțare și sunt implementate de către administrația țării beneficiare.

Secțiunea a 2-a

- (1) Sistemele de control și management ale țării beneficiare trebuie:
  - (a) să asigure implementarea corespunzătoare a asistenței în concordanță cu obiectivele managementului financiar adecvat;
  - (b) să furnizeze o certificare corespunzătoare a validității solicitărilor pentru plățile intermediare și plata finală, bazată pe cheltuielile efectuate;
  - (c) să furnizeze un sistem de audit corespunzător;
  - (d) să specifice instituțiile și responsabilitățile și, în particular, controlul efectuat la diferite nivele pentru a asigura validitatea certificării;
  - (e) să faciliteze identificarea posibilelor puncte slabe sau riscuri ce pot apărea în executarea acțiunilor și a proiectelor;
  - (f) să stabilească măsurile corective necesare pentru eliminarea punctelor slabe, riscurilor sau neregulilor identificate pe parcursul execuției proiectului, în particular în ceea ce privește managementul financiar.
- (2) Pentru atingerea obiectivelor CMCF un sistem de audit corespunzător este cel care îndeplinește cerințele menționate în apendicele A.

Secțiunea a 3-a

- (1) Țările beneficiare trebuie să organizeze controale periodice sau finale ale măsurilor și proiectelor, denumite de în continuare controale, efectuate în particular pentru:
  - (a) a verifica eficiența sistemelor de management și control în vigoare;
  - (b) a verifica selectiv, pe baza analizei riscului, declarațiile de cheltuieli de la diferitele nivele implicate.
- (2) Țările beneficiare trebuie să organizeze o distribuție egală a controalelor pe parcursul perioadei în cauză.

- (3) La selecția măsurilor și proiectelor ce vor face obiectul controalelor se va avea în vedere:
- (a) controlul unui eșalon reprezentativ de proiecte în ceea ce privește tipul și mărimea lor;
  - (b) factorii de risc identificați de controalele naționale sau ale Comunității;
  - (c) concentrarea proiectelor sub tutela unor autorități de implementare sau beneficiari finali, astfel încât principalele autorități de implementare și beneficiarii finali să fie subiectul aceluiași tip de control înainte de finalizarea fiecărui proiect.

Secțiunea a 4-a

Pe parcursul controalelor, țările beneficiare trebuie să urmărească verificarea următoarelor:

- (a) aplicarea practică și eficacitatea sistemelor de management și control;
- (b) corespondența între înregistrări și documentele justificative la nivelul beneficiarului final și al autorităților intermediare, pentru un număr adecvat de documente contabile;
- (c) existența unui sistem de audit adecvat;
- (d) natura și calendarul cheltuielilor relevante (angajamente și plăți) pentru un număr adecvat de cheltuieli, corespunzător cerințelor Comunității, în ceea ce privește caracteristicile fizice aprobate ale proiectului și al lucrărilor executate;
- (e) utilizarea proiectului este în concordanță cu cea descrisă în solicitarea de cofinanțare din partea Comunității;
- (f) contribuțiile financiare sunt în limitele stipulate în memorandumul de finanțare și sunt plătite beneficiarului final fără nici un fel de reducere sau întârziere nejustificată;
- (g) a fost făcută disponibilă cofinanțarea națională corespunzătoare;
- (h) măsurile cofințate au fost implementate în concordanță cu prevederile memorandumului de finanțare corespunzător măsurii finanțate.

Secțiunea a 5-a

Controalele trebuie să stabilească dacă anumite probleme apărute au un caracter sistematic sau prezintă un risc pentru alții; trebuie, de asemenea, să identifice cauzele unor astfel de situații, orice examinări ulterioare care sunt necesare și acțiunile corective și preventive care sunt necesare.

Secțiunea a 6-a

Fiecare țară beneficiară și Comisia trebuie să se consulte cel puțin o dată pe an în vederea coordonării programelor de control pentru a se putea maximiza efectele benefice ale tuturor

resurselor alocate pentru control la nivel național și Comunitar. Aceste consultări trebuie să se refere la tehnicile de analiză a riscului ce vor fi aplicate și trebuie să țină cont de controalele recente, rapoartele și comunicările autorităților naționale, ale Comisiei și Curții Europene de Conturi.

Secțiunea a 7-a

- (1) Țările beneficiare trebuie să asigure investigarea și soluționarea corespunzătoare a neregulilor evidente raportate în urma controalelor naționale sau comunitare.
- (2) Dacă o neregulă evidentă nu a fost soluționată în mod corespunzător în termen de șase luni din momentul în care a fost raportată autorității de implementare în cauză, țara beneficiară trebuie să informeze Comisia, în cazul în care nu a informat-o în condițiile prevăzute anexei nr. III.5.
- (3) Pentru paragrafele (1) și (2), "soluționat corespunzător" înseamnă prezentarea de dovezi suficiente, care să demonstreze că neregula nu a existat sau a fost corectată, de către beneficiarul final sau de către autoritatea de implementare în fața persoanei sau a organizației adecvate, responsabilă pentru control în țara beneficiară.

Dacă o anumită neregulă are un caracter sistematic, "soluționat corespunzător" înseamnă adoptarea pașilor necesari pentru corectarea cazurilor care nu au fost indentificate în mod individual în cadrul controalelor, pentru a se preveni repetarea lor.

- (4) Dovezile la care se face referire în paragraful (3) pot consta în copii ale înregistrărilor contabile și documentelor relevante sau orice alt document necesar.

Secțiunea a 8-a

- (1) Țara beneficiară va prezenta Comisiei o declarație elaborată de către o persoană sau organizație independentă de serviciul de implementare, al cărei model indicativ este descris în apendicele B, nu mai târziu de data solicitării plății finale referitoare la măsura finanțată. Declarația va cuprinde concluziile controalelor efectuate în anii precedenți și va furniza concluzii referitoare la validitatea solicitării efectuării plății finale, a legalității și regularității operațiunilor, cu evidențierea declarației finale privind cheltuielile.
- (2) În cazul în care există puncte slabe importante în ceea ce privește managementul și controlul, sau frecvența ridicată a neregulilor înregistrate nu permite furnizarea unei asigurări de ansamblu pentru validitatea solicitării efectuării plății finale, declarația trebuie să se refere la aceste circumstanțe și să furnizeze o evaluare a dimensiunii problemelor și a impactului financiar.

În asemenea cazuri Comisia poate solicita efectuarea unui control în vederea identificării și rectificării neregulilor într-o perioadă specificată de timp.

Secțiunea a 9-a

Țările beneficiare vor informa Comisia până la data de 30 iunie a fiecărui an, iar pentru prima oară până la data de 30 iunie 2002 cel târziu în ceea ce privește aplicarea CMCF în anul calendaristic precedent, cu referire specială la cerințele secțiunii a 2-a și incluzând orice completări sau

actualizări necesare ale descrierii sistemelor de management și control, cerute în secțiunea a – IX-a din anexa nr. III.1.

Secțiunea a 10-a

Comisia și țara beneficiară trebuie să lucreze împreună pentru a se asigura că obiectivele acestui acord sunt îndeplinite în cadrul aranjamentelor administrative din fiecare țară beneficiară.

Secțiunea a 11-a

- (1) Persoanele și organizațiile responsabile pentru implementarea operațiunilor cofinanțate de către Comunitate trebuie să se asigure că toate documentele și evidențele contabile necesare pentru control sunt furnizate oficialilor responsabili de efectuarea controlului sau persoanelor împuternicite pentru aceasta.
- (2) Oficialii responsabili de efectuarea controlului sau persoanele împuternicite pentru aceasta pot solicita să le fie furnizate extrase sau copii ale documentelor sau evidențelor contabile menționate în paragraful (1).

Secțiunea a 12-a

Informațiile colectate pe parcursul controalelor trebuie să fie protejate de secretul profesional, în concordanță cu prevederile relevante ale legislației naționale și Comunitare. Aceste informații nu pot fi comunicate altor persoane decât celor care, conform atribuțiilor lor în cadrul țării beneficiare sau în cadrul instituțiilor Comunitare, trebuie să intre în posesia acestora pentru îndeplinirea atribuțiilor respective.

Secțiunea a 13-a

Oficialii Comisiei Europene trebuie să aibă acces la toate documentele elaborate în scopul efectuării controlului în cadrul CMCF sau la cele referitoare la controale deja efectuate, inclusiv la informațiile stocate în sistemele de procesare a datelor.

Secțiunea a 14-a

Prevederile acestui acord nu împiedică țările beneficiare să aplice procedurile naționale de control mai riguroase decât cele descrise aici.

Apendicele A

**DESCRIEREA SUCCINTĂ A CERINTELOR REFERITOARE LA INFORMAȚIILE
NECESARE PENTRU
UN SISTEM DE AUDIT CORESPUNZĂTOR**

Un sistem de audit corespunzător, descris în secțiunea a 2-a (c), este îndeplinit pentru o anumită formă de asistență când:

- (1) Evidențele contabile ținute la nivelul de management corespunzător furnizează informații detaliate despre plățile făcute beneficiarilor finali pentru fiecare proiect cofinanțat, inclusiv data înregistrării contabile, suma fiecărei cheltuieli, identificarea documentului justificativ, data și metoda de plată; înregistrările vor fi susținute de documentele justificative necesare (de exemplu, facturi).
- (2) În cazul cheltuielilor care au doar parțial legătură cu operațiunile cofinanțate de către Comunitate, există justificări suficiente care să demonstreze corectitudinea alocării sumelor între cele cofinanțate de către Comunitate și celelalte operații. Justificări similare există de asemenea pentru toate tipurile de cheltuieli, care sunt recunoscute ca eligibile ca și valoare sau în raport cu celelalte costuri.
- (3) Planurile tehnice și financiare ale proiectelor, rapoartele de progres, documentele privind aprobarea grantului, procedurile de licitație și contractare, etc., sunt păstrate disponibile la nivelul de management adecvat.
- (4) La raportarea plăților către o autoritate intermediară, informațiile menționate în paragraful (1) sunt incluse într-o declarație de cheltuieli detaliată, care precizează, pentru fiecare proiect cofinanțat de Comunitate, fiecare cheltuială individuală, în vederea întocmirii sumei totale certificate. Aceste declarații detaliate de cheltuieli constituie documentele de bază pentru înregistrările contabile ale autorităților intermediare.
- (5) Autoritățile intermediare vor ține înregistrări contabile pentru fiecare proiect în parte și pentru sumele cheltuielilor certificate de fiecare dată de către beneficiarii finali. La raportarea către ofițerul menționat în paragraful (9) din secțiunea a III-a din anexa nr. III, autoritățile intermediare vor prezenta o listă a proiectelor aprobate în cadrul fiecărei forme de asistență, împreună cu informațiile pentru fiecare proiect în parte cuprinzând cel puțin o identificare completă a proiectului și beneficiarului final, data aprobării asistenței financiare nerambursabile, sumele alocate și plătite, perioada acoperită de cheltuieli și suma cheltuielilor pe măsuri și subprograme. Aceste informații constituie documentația justificativă a înregistrărilor contabile făcute de autoritățile desemnate și baza pentru pregătirea declarațiilor de cheltuieli care vor fi prezentate Comisiei.
- (6) În cazul în care beneficiarii finali raportează direct autorității desemnate, declarațiile detaliate de cheltuieli, menționate în paragraful (4), constituie documentația justificativă pentru înregistrările contabile ale autorității desemnate, care este responsabilă pentru întocmirea listei

de proiecte menționată în paragraful (5).

- (7) În cazurile în care una sau mai multe autorități intermediare intervin între beneficiarul final și autoritățile desemnate, fiecare autoritate intermediară solicită, pentru aria sa de responsabilitate, declarații detaliate ale sumelor cheltuite procesate la un nivel inferior, pentru a fi folosite ca documentație justificativă pentru propriile înregistrări contabile, din care va raporta mai sus un rezumat al sumelor cheltuite pentru fiecare proiect în parte.
- (8) În cazul unor alte moduri de organizare a procedurilor de management și de informare, inclusiv transferurile computerizate de date, toate autoritățile implicate vor obține suficiente informații de la nivelul inferior pentru a își justifica propriile înregistrări contabile și sumele raportate la nivel superior, asigurând în acest fel un sistem de audit corespunzător a rezumatelor sumelor raportate Comisiei pentru fiecare cheltuială și pentru documentele justificative la nivelul beneficiarului final.

Apendicele B

MODEL INDICATIV AL DECLARAȚIEI CARE TREBUIE ATAȘATĂ LA CEREREA FINALĂ DE PLATĂ

Către Comisia Europeană

Directoratul General

REGIO

Subiect: <Măsura finanțată prin ISPA numărul și localizarea>

(1) Subsemnatul, ...(se specifică numele, funcția și seviceul), am examinat declarația finală de plată pentru ..... (se indică măsura finanțată prin ISPA și perioada acoperită) împreună cu cererea către Comisie pentru plata sumelor provenite din asistența comunitară.

SCOPUL CONTROLULUI

(2) Am condus controlul în concordanță cu prevederile CMCF, am planificat și executat controlul în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că declarația finală de cheltuieli și solicitarea de plată a sumelor provenite din asistența comunitară nu conțin declarații false..... (Se descriu pe scurt etapele practice de executare a controlului).

OBSERVAȚII

(3) Scopul controlului a fost îngrădit de următoarele:

- (a) .....
- (b) .....
- (c) ....., etc.

(Se vor indica limitările controlului, de exemplu probleme sistemice, deficiențe de management, lipsa unui audit constant, lipsa documentației ajutoare, cazurile aflate în proceduri legale, etc.; se va estima suma cheltuielilor afectate de aceste limitări și ajutorul Comunitar corespunzător acestora).

(4) Controlul, împreună cu concluziile oricărui alt control național sau din partea Comunității la care am avut acces, au dezvăluit o frecvență joasă/ridică (se va indica corespunzător; dacă este ridicată se va explica) a erorilor/neregulilor. Toate erorile/neregulile au fost rezolvate satisfăcător de către autoritățile de management și nu par să afecteze suma provenită din asistența comunitară, cu următoarele excepții:

- (a) .....

(b) .....

(c) ....., etc.

(Se indică erorile/neregulile care nu au fost rezolvate corespunzător, și pentru fiecare caz, posibilul caracter sistemic al acestora și extinderea problemelor și mărimea sumelor provenite din asistența comunitară care par să fie afectate de acestea).

CONCLUZII

În cazul în care nu există limitări ale controlului, iar frecvența erorilor depistate este redusă și toate problemele au fost rezolvate în mod satisfăcător:

- (5) (a) În urma controlului și a concluziilor oricărui control național sau din partea Comunității, la care am avut acces, opinia mea este că declarația finală de cheltuieli prezintă corect, în toate aspectele materiale, cheltuielile făcute în concordanță cu reglementările și prevederile programului, și solicitarea făcută Comisiei pentru plata sumelor provenite din asistența comunitară pare să fie validă.

În cazul în care există unele limitări ale controlului, dar frecvența erorilor nu este ridicată, sau dacă există probleme care nu au fost rezolvate satisfăcător:

5. (b) Cu excepția problemelor la care s-a făcut referire la punctul (3) și (sau) erorile/neregulile care par să nu au fost rezolvate în mod satisfăcător și la care s-a făcut referire la punctul (4), opinia mea, bazată pe controlul efectuat și pe concluziile oricărui control național sau din partea Comunității la care am avut acces, este că declarația finală de cheltuieli prezintă corect, în toate aspectele materiale, cheltuielile făcute în concordanță cu reglementările și prevederile programului, și solicitarea făcută Comisiei pentru plata sumelor provenite din asistența comunitară pare să fie validă.

În cazul în care există unele limitări majore ale controlului sau dacă frecvența erorilor depistate este ridicată, chiar dacă erorile/neregulile au fost rezolvate în mod satisfăcător:

5. (c) Din cauza problemelor la care am făcut referire la punctul (3) și (sau) a frecvenței ridicate a erorilor menționate la punctul 4, nu sunt în poziția de a exprima o opinie asupra declarației finale de cheltuieli și asupra solicitării făcute Comisiei pentru plata sumelor provenite din asistența comunitară.

Anexa nr. III. 5

Acord cu privire la nereguli și la recuperarea sumelor încasate eronat prin ISPA**Secțiunea 1**

Acest acord nu trebuie să afecteze aplicarea în țara beneficiară a regulilor referitoare la procedurile penale sau cooperarea judiciară dintre țările beneficiare ori dintre Comisie și țările beneficiare cu privire la problemele penale.

Secțiunea a 2-a

- (1) Țările beneficiare trebuie să comunice Comisiei în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a memorandumului de finanțare:
- prevederile stabilite de lege, reglementările sau acțiunile administrative pentru aplicarea măsurilor finanțate prin ISPA;
  - lista cuprinzând autoritățile și organismele responsabile cu aplicarea măsurii, principalele prevederi referitoare la rolul și funcționarea acestor autorități și organisme și la procedurile pentru aplicarea cărora sunt responsabile.
- (2) Țările beneficiare trebuie să comunice imediat Comisiei orice amendamente la informațiile furnizate prin îndeplinirea cerințelor paragrafului (1).
- (3) Comisia trebuie să studieze comunicările făcute de țările beneficiare și trebuie să le informeze asupra concluziilor rezultate. Aceasta trebuie să rămână în contact cu țările beneficiare atât timp cât este necesar pentru îndeplinirea prevederilor acestei secțiuni.

Secțiunea a 3-a

“Neregulă” înseamnă orice încălcare a prevederilor memorandumului de finanțare rezultând dintr-o acțiune sau omisiune a unui operator economic, care are, sau a avut ca efect prejudicierea bugetului general al Comunității și/sau a legilor naționale relevante sau o grupă de cheltuială nejustificată.

Secțiunea a 4-a

- (1) În timpul celor 2 luni după sfârșitul fiecărui trimestru, țările beneficiare trebuie să raporteze Comisiei, Oficiului European Antifraudă orice nereguli care au fost subiectul inițierii unor investigații administrative sau judiciare.

Pentru aceasta trebuie, pe cât posibil, să dea detalii privind:

- detalii privind măsura finanțată prin ISPA;
- prevederile care au fost încălcate, natura și suma cheltuielilor; în cazurile în care nu s-a efectuat nici o plată, sumele care ar fi fost greșit plătite dacă nu s-ar fi descoperit neregulile, cu

excepția cazurilor când eroarea sau neglijența este descoperită înaintea plății și nu conduce la pedepse administrative sau judiciare;

- suma totală și distribuția acesteia între diferitele surse de finanțare;
- perioada în care, sau momentul în care, neregula a fost comisă;
- practicile folosite pentru comiterea neregulii;
- felul în care a fost descoperită neregula;
- autoritățile naționale sau organismele care au întocmit raportul oficial cu privire la nereguli;
- consecințele financiare, suspendarea, dacă este cazul, a plăților și posibilitățile de recuperare;
- data și sursa primei informații care a dus la suspiciunea că se comite o neregulă, data la care a fost întocmit raportul oficial privind neregula, și unde este cazul, țara beneficiară și terțele țări implicate;
- identitatea oricăror persoane fizice sau juridice implicate, exceptând cazurile în care asemenea informații nu au relevanță în combaterea neregulilor din cauza caracterului neregulilor în cauză.

(2) Dacă unele dintre informațiile menționate la paragraful (1), și în particular, cele care privesc practicile folosite în comiterea neregulilor și maniera în care acestea au fost descoperite nu sunt disponibile, țările beneficiare trebuie, pe cât posibil, să furnizeze informațiile lipsă atunci când înaintează Comisiei următoarele rapoarte trimestriale privind neregulile.

(3) Dacă reglementările naționale prevăd confidențialitatea investigațiilor, comunicarea informațiilor trebuie să fie subiectul unei autorizări din partea unei instanțe judecătorești competente.

Secțiunea a 5-a

Fiecare țară beneficiară trebuie să raporteze Comisiei și, dacă este necesar, statelor membre implicate, orice nereguli descoperite sau presupuse că au existat, atunci când există temerea că:

- acestea pot avea foarte rapid repercusiuni în afara teritoriului său: și/sau
- arată că *mal praxis* a fost implicat (folosit).

Secțiunea a 6-a

În timpul celor 2 luni după sfârșitul fiecărui trimestru, țările beneficiare trebuie să informeze Comisia, cu referire la orice alt raport anterior întocmit sub secțiunea a 4-a, despre procedurile instituite ca urmare a neregulilor notificate anterior și a schimbărilor importante care rezultă din aceasta, incluzând:

- sumele care au fost sau se așteaptă să fie recuperate;
- măsurile interimare luate de țara beneficiară pentru asigurarea recuperării sumelor plătite greșit;
- procedurile judiciare sau administrative instituite în vederea recuperării sumelor greșit plătite și pentru impunerea sancțiunilor;
- motivele în cazul suspendării procedurilor de recuperare; pe cât posibil, Comisia trebuie notificată înainte de luarea deciziei;
- orice suspendări ale acuzărilor judiciare.

Țările beneficiare trebuie să notifice Comisiei deciziile administrative sau judiciare ori principalele motive privind suspendarea acestor proceduri.

Secțiunea a 7-a

Dacă nu există nereguli de raportat în perioada de referință, țările beneficiare trebuie să informeze Comisia despre acest lucru în aceeași limită de timp stabilită în paragraful (1) din secțiunea a 4-a.

Secțiunea a 8-a

Atunci când autoritățile competente din țara beneficiară decid, la cererea expresă a Comisiei, să inițieze sau să continue procedurile legale în vederea recuperării sumelor greșit plătite, Comisia poate să decidă să ramburseze țării beneficiare, total sau parțial, costurile legale și costurile care decurg direct din procedurile legale, la prezentarea probelor documentare, chiar dacă procedurile nu au avut succes.

Secțiunea a 9-a

- (1) Comisia trebuie să păstreze contacte corespunzătoare cu țara beneficiară în scopul suplimentării informațiilor furnizate despre neregulile la care se face referire în secțiunea a 4-a, despre procedurile menționate în secțiunea a 6-a și, în particular, despre posibilitatea de recuperare.
- (2) Independent de contactele menționate în paragraful (1), Comisia trebuie să informeze țările beneficiare atunci când natura neregulii este de asemenea manieră încât sugerează că practici similare sau identice pot apărea în alte țări beneficiare.
- (3) Comisia trebuie să organizeze pentru reprezentanții țărilor beneficiare întâlniri de informare la nivelul Comunității, pentru a examina împreună cu aceștia informațiile obținute conform secțiunilor 4, 5 și 6, și paragrafului (1) din această secțiune, în special cu privire la învățămintele care trebuie trase în viitor referitoare la nereguli, la măsurile de prevenire și la procedurile legale.

- (4) La cererea unei țări beneficiare sau a Comisiei, țările beneficiare și Comisia trebuie să se consulte în scopul eliminării oricărei aspect ce prejudiciază interesele Comisiei, care devine evidentă în timpul îndeplinirii prevederilor în vigoare.

Secțiunea a 10-a

Comisia trebuie să informeze cu regularitate țările beneficiare, în cadrul convenției de prevenire a fraudelor, despre ordinul de mărime al fondurilor implicate în neregulile care au fost descoperite și despre categoriile de nereguli, împărțite pe tipuri și pe sume (valoric).

Secțiunea a 11-a

- (1) Țările beneficiare și Comisia trebuie să ia toate măsurile de precauție necesare pentru a se asigura că informațiile pe care le schimbă rămân confidențiale.
- (2) Informațiile la care se face referire în acest acord nu pot fi trimise în particular altor persoane decât celor din țările beneficiare sau din cadrul instituțiilor comunitare care au, conform atribuțiilor lor, acces la acestea, decât dacă țările beneficiare care le furnizează au specificat în mod expres aceasta.
- (3) Numele persoanelor fizice sau juridice pot fi dezvăluite altor țări beneficiare sau instituții comunitare numai dacă aceasta este necesară pentru prevenirea sau pedepsirea unei nereguli sau pentru a stabili dacă o presupusă neregulă a avut loc.
- (4) Informațiile comunicate sau obținute în orice mod, potrivit acestui acord, vor fi supuse confidențialității profesionale și vor fi protejate în același mod în care informații similare sunt protejate de legislația națională a țărilor beneficiare care le primesc și de către prevederile corespondente aplicabile instituțiilor Comunității.

În plus, aceste informații nu pot fi folosite în alt scop decât cel prevăzut în prezentul acord, decât dacă autoritățile care le-au furnizat și-au dat acordul expres, și cu condiția ca prevederile în vigoare în țările beneficiare în care se găsește autoritatea receptoare să nu interzică asemenea comunicare sau folosire.

- (5) Paragrafele de la (1) la (4) nu împiedică folosirea, în orice acțiune legală sau procedură instituită ulterior pentru neconcordanța cu regulile Comunității în domeniul asistenței de preaderare, a informațiilor obținute conform acestui acord. Autoritatea competentă din țările beneficiare care a furnizat aceste informații trebuie informată dinainte despre asemenea folosire.
- (6) Când o țară beneficiară notifică Comisia că o persoană fizică sau juridică, al cărui nume a fost comunicat Comisiei conform prezentului acord, în urma anchetei ulterioare, se dovedește că nu a fost implicată în nici o neregulă, Comisia trebuie în continuare să-i informeze pe toți aceia cărora le-a dezvăluit numele, conform prezentului acord, asupra aceluși fapt. Aceste asemenea persoane nu trebuie, după aceea, să mai fie tratate, în virtutea notificărilor anterioare, ca persoane implicate în neregulă în vedere.

Secțiunea a 12-a

Sumele recuperate trebuie distribuite între țările beneficiare și Comisie în conformitate cu ratele de cofinanțare, proporțional cu cheltuielile deja făcute de acestea.

Secțiunea a 13-a

Verificările și inspecțiile pe loc efectuate pentru protejarea intereselor financiare ale Comunității împotriva neregulilor, astfel cum sunt definite în secțiunea a 3-a, trebuie pregătite și conduse de către Comisie în strânsă cooperare cu autoritățile competente din țările beneficiare, care vor fi notificate în timp util despre obiectul și scopul verificărilor și al inspecțiilor menționate în această anexă, astfel încât autoritățile să poată acorda tot sprijinul necesar. În acest scop, oficialii țării beneficiare implicate pot participa la verificările și inspecțiile pe loc.

În plus, dacă țara beneficiară implicată dorește, verificările și inspecțiile pe loc pot fi efectuate împreună de către Comisie și autoritățile competente ale țării beneficiare.

Secțiunea a 14-a

Verificările și inspecțiile pe loc trebuie efectuate de către Comisie asupra operatorilor economici, respectiv asupra persoanelor fizice sau juridice, sau la alte organisme naționale cărora le este atribuită putere legală, dacă există motive să se creadă că au fost comise nereguli.

Pentru a se facilita efectuarea de către Comisie a acestor verificări și inspecții, operatorilor economici trebuie să le fie solicitată o garanție a accesului la sediul, terenul, mijloacele de transport sau alte domenii, folosite în scopuri de afaceri.

Când este strict necesar să se stabilească și dacă neregulile există, Comisia poate efectua verificări și inspecții la alți operatori economici implicați, pentru a avea acces la informațiile pertinente deținute de aceștia despre faptele care fac subiectul verificărilor și inspecțiilor pe loc.

Secțiunea a 15-a

- (1) Verificările și inspecțiile pe loc trebuie efectuate în baza responsabilității și autorității Comisiei de către oficialii sau alți angajați ai acesteia, împuterniciți corespunzător în baza regulamentelor relevante ale Comisiei și în continuare "inspectorii Comisiei". Persoanele puse la dispoziția Comisiei de către țara beneficiară ca experți naționali secundanți, pot asista la aceste verificări și inspecții.

Inspectorii Comisiei își vor exercita puterea pe baza unei autorizații care le atestă identitatea și poziția, împreună cu un document care să indice subiectul și scopul verificării și inspecției pe loc.

Conform legii Comunitare aplicabile, este necesar ca ei să corespundă regulilor de procedură stabilite de legele țării beneficiare implicate.

- (2) Sub rezerva înțelegerii cu țara beneficiară, Comisia poate cere asistența oficialilor din țările beneficiare ca observatori și poate apela la alte organisme care activează sub responsabilitatea sa, să acorde asistență tehnică.

Comisia trebuie să se asigure că toți sus-menționații oficiali și organisme prezintă toate garanțiile cu privire la competența tehnică, independența și respectarea secretului profesional.

Secțiunea a 16-a

- (1) Inspectorii Comisiei trebuie să aibă acces, în aceleași condiții cu inspectorii administrației naționale și în conformitate cu legislația națională, la toate informațiile și documentațiile despre operațiile implicate, care sunt necesare pentru desfășurarea corespunzătoare a inspecțiilor pe loc. Aceștia se pot folosi de toate facilitățile de inspecție ca și inspectorii administrației naționale și pot copia în particular documentele relevante.

Verificările și inspecțiile pe loc pot privi, în particular:

- registre și documente profesionale cum ar fi facturi, liste de termene și condiții, scăpări de plată, declarații ale materialelor folosite și ale muncii efectuate, documente bancare păstrate de operatorii economici;
  - date computerizate;
  - sistemele și metodele de producție, ambalare și expediere;
  - verificări fizice privind natura și cantitatea bunurilor sau operațiilor finalizate;
  - prelevarea și verificarea de mostre;
  - progresul lucrărilor și investițiilor pentru care s-a acordat finanțarea și utilizarea investițiilor finalizate;
  - documente contabile și bugetare;
  - implementarea tehnică și financiară a proiectelor subsidiare.
- (2) Dacă este cazul, este în sarcina țării beneficiare, la cererea Comisiei, să ia toate măsurile de precauție corespunzătoare, în conformitate cu legislația națională, în special pentru protejarea probelor.

Secțiunea a 17-a

- (1) Informațiile comunicate sau obținute în orice fel, conform prevederilor acestei anexe, sunt acoperite de secretul profesional și sunt protejate în același mod în care informațiile similare sunt protejate de legislația națională a țării beneficiare care le primește, și de prevederile corespondente aplicabile instituțiilor comunitare.

Asemenea informații nu pot fi comunicate altor persoane în afara celor din instituțiile Comunității sau din țările beneficiare, a căror funcție necesită cunoașterea lor, și nici nu pot fi folosite de instituțiile Comunității în alte scopuri decât cele de asigurarea a unei protecții eficiente a intereselor financiare ale Comunității în toate țările beneficiare. Când o țară beneficiară intenționează să folosească în alte scopuri informațiile obținute de oficialii care

participă sub autoritatea sa ca observatori la verificările și inspecțiile pe loc, trebuie să ceară aprobarea țării beneficiare de unde informația respectivă a fost obținută.

- (2) Comisia trebuie să raporteze în cel mai scurt timp posibil, autorităților competente ale țării pe la cărui teritoriu au fost efectuate verificările și inspecțiile pe loc, despre orice fapt sau suspiciune legată de o neregulă pe care a aflat-o în cursul verificării sau al inspecției pe loc. În orice moment, Comisiei i se va putea cere să informeze sus-menționată autoritate despre rezultatele unor asemenea verificări și inspecții.
- (3) Inspectorii Comisiei trebuie să se asigure că la întocmirea rapoartelor lor se ține seama de cerințele procedurale specificate în legislația națională a țării beneficiare implicate. Documentele materiale și probatoare specificate în secțiunea a 16-a trebuie anexate la rapoartele menționate. Rapoartele astfel întocmite trebuie să fie folosite ca probe (admisibile) în procedurile administrative sau juridice ale țării beneficiare în care folosirea lor se dovedește necesară, în același mod și în aceleași condiții ca și rapoartele întocmite de inspectorii administrației naționale. Acestea trebuie să fie subiectul aceluiași reguli de evaluare ca cele aplicabile rapoartelor administrative întocmite de inspectorii administrației naționale și vor avea aceeași valoare ca acestea. Când o inspecție este desfășurată împreună, inspectorii naționali care au luat parte la operațiune vor fi rugați să contrasemneze raportul întocmit de către inspectorii Comisiei.

Secțiunea a 18-a

Când operatorii economici la care se face referire în secțiunea a 14-a, se opun unei verificări sau inspecții pe loc, țara beneficiară implicată, acționând în conformitate cu regulile naționale, trebuie să acorde inspectorilor Comisiei sprijinul necesar pentru a le permite acestora să își îndeplinească sarcinile de verificare sau inspecție pe loc.

Este de datoria țării beneficiare să ia toate măsurile necesare în conformitate cu legislația națională.

Anexa nr. III.6

Cerințe privind informarea și publicitatea

**REGULILE PRIVIND DETALIILE ÎNȚELEGERII REFERITOARE LA
INFORMARE ȘI PUBLICITATE****1. Obiective și scop**

Măsurile de informare și publicitate privind asistența acordată prin ISPA au ca scop:

- să mărească conștientizarea și transparența publică față de activitățile Comunității Europene;
- să informeze potențialii beneficiari și organizațiile profesionale despre posibilitățile ISPA;

Informarea și publicitatea trebuie să privească toate proiectele pentru care ISPA asigură asistență financiară. Ținta măsurilor de informare și publicitate este de a informa publicul general și, de asemenea, potențialii beneficiari, inclusiv:

- autoritățile regionale, locale sau publice;
- partenerii sociali și economici;
- organizațiile neguvernamentale;
- operatorii și promotorii de proiect;
- orice alte părți interesate

de oportunitățile oferite de ISPA.

2. Principii generale

Organismele responsabile cu implementarea proiectelor ISPA (denumite aici și în continuare “organisme responsabile”) sunt răspunzătoare pentru toate măsurile de publicitate imediate. Publicitatea trebuie condusă în cooperare cu departamentele Comisiei, care vor fi informate de măsurile luate în acest scop.

Organismul responsabil trebuie să ia toate măsurile administrative necesare pentru a asigura aplicarea efectivă a acestor aranjamente și să colaboreze cu departamentele Comisiei.

Măsurile de informare și publicitate trebuie luate în timp util, imediat după ce asistența ISPA este aprobată. Comisia își rezervă dreptul să inițieze procedura de restrângere, suspendare sau anulare a asistenței ISPA, dacă țara beneficiară nu își îndeplinește obligațiile stabilite în prezenta anexă.

3. Îndrumări privind activitățile de informare și publicitate

În afara regulilor detaliate stabilite la punctul 4, următoarele principii trebuie aplicate în conformitate cu toate măsurile de informare și publicitate:

3.1 Media

Organismul responsabil trebuie să informeze media în modul cel mai corespunzător despre acțiunile cofinanțate prin ISPA. Participarea Comunității Europene va fi reflectată exact în aceste informări.

Pentru aceasta, lansarea formală a proiectelor și fazele importante ale implementării lor vor face subiectul unor măsuri de informare, în special în mijloacele media regionale (presă, radio și televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu Delegațiile Comisiei în țările beneficiare implicate.

3.2 Acțiunile de informare

Organizarea acțiunilor de informare cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții legate de implementarea proiectelor parțial finanțate prin ISPA trebuie să menționeze explicit participarea Comunității Europene. Trebuie să se beneficieze de această oportunitate pentru a se expune steagul Comunității Europene în sălile de conferință și emblema Comunității Europene pe documente. Delegațiile Comisiei în țările beneficiare trebuie să sprijine, dacă este necesar, organizarea și desfășurarea unor asemenea evenimente.

3.3 Material informativ

Publicațiile (cum ar fi broșuri și prospecte) despre proiecte sau măsuri similare trebuie să conțină pe copertă o indicație clară a emblemei Comunității Europene atunci când se folosește o emblemă națională, regională sau locală.

Când publicația include o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă din țara beneficiară cât și, din partea Comisiei, de Membrul Comisiei responsabil sau de către un reprezentant desemnat, pentru a asigura faptul că participarea Comunității Europene este clară. Aceste publicații trebuie să facă referiri la organismele responsabile pentru informarea părților interesate.

Principiile sus-menționate se vor aplica de asemenea și materialelor audio-vizuale sau de pe paginile web.

4. Obligații ale țărilor beneficiare

Informarea și publicitatea trebuie să facă obiectul unui șir coerent de măsuri definite de către organismul responsabil în colaborare cu Comisia, pe durata proiectului. Țările beneficiare trebuie

să se asigure că reprezentanții Comisiei, inclusiv Delegațiile sale sunt corect implicate în cele mai importante activități legate de ISPA.

Când proiectele sunt implementate, organismul responsabil trebuie să ia următoarele măsuri care să indice participarea ISPA în proiectele menționate:

a) Informarea referitoare la proiect

Măsurile de informare și publicitate prompte trebuie luate pentru a conștientiza publicul general de asistența acordată de Comunitatea Europeană prin ISPA. Organismul responsabil trebuie să publice conținutul proiectelor în cea mai adecvată formă și să se asigure că asemenea documente sunt difuzate către media locală și regională și să le țină la dispoziția părților interesate. Măsurile prompte vor include:

- panouri de publicitate ridicate la locul lucrărilor;
- plăci comemorative permanente pentru infrastructurile accesibile publicului general,

care vor fi instalate în conformitate cu aranjamentele speciale privind informarea pe teren, detaliate mai jos.

b) Informații generale referitoare la ISPA

În plus față de punctul (a), organismul responsabil, împreună cu coordonatorul național ISPA, este responsabil pentru difuzarea regulată a informațiilor generale despre asistența ISPA alocată țării lor, subliniind implementarea proiectelor și rezultatele obținute. Această informare generală trebuie să aibă loc cel puțin o dată pe an și să fie făcută disponibilă Comisiei pentru raportul anual. Informarea va avea forma unor broșuri de interes general, material profesional audio-video (de exemplu videoclip) și conferințe de înștiințare la un nivel corespunzător. Informarea trebuie să grupeze proiectele după natura lor și/sau să se focalizeze pe proiectele de interes relevant. Trebuie actualizată anual și transmisă către televiziunile sau posturile de radio naționale și regionale, către Comisie și, la cerere, către alte părți interesate, așa cum sunt definite în paragraful 1.

5. Activitatea Comitetelor de Monitorizare

Comitetele de monitorizare trebuie să se asigure că există informații adecvate cu privire la activitatea lor. În acest scop, fiecare comitet de monitorizare trebuie să informeze media, cât de des consideră necesar, despre progresul proiectului(elor) pentru care sunt responsabile. Președintele va fi responsabil pentru contactele cu media și va fi asistat de către reprezentanții Comisiei.

Pregătirile corespunzătoare vor fi făcute de asemenea în colaborare cu Comisia și cu Delegațiile acesteia în țările beneficiare, atunci când au loc evenimente importante cum ar fi întâlniri la nivel înalt sau inaugurări.

Reprezentanții Comisiei în comitetele de monitorizare, în colaborare cu organismele responsabile, vor asigura concordanța cu prevederile adoptate privind publicitatea, în special acelea care privesc panourile de publicitate și plăcile comemorative (vezi prevederile de mai jos).

Măsurile de informare și publicitate și probele adecvate, cum sunt fotografiile, trebuie să fie înmânate președintelui de către organismul responsabil. Copii de pe unele materiale de acest fel vor fi transmise Comisiei.

Președintele comitetelor de monitorizare trebuie să înainteze Comisiei toate informațiile care trebuie avuta în vedere la întocmirea raportului anual al acesteia.

6. *Prevederi finale*

Organismul responsabil poate, în orice moment, să desfășoare acțiuni suplimentare pe care le consideră necesare.

Acesta trebuie să consulte Comisia și să o informeze despre inițiativele pe care le are astfel încât Comisia să poată participa corespunzător la îndeplinirea acestora.

Pentru a facilita implementarea acestor prevederi, Comisia, va putea asigura asistență adecvată și va putea întocmi îndrumări detaliate.

Măsuri speciale privind panourile de publicitate și plăcile comemorative

Pentru a asigura vizibilitatea proiectelor ISPA, țările beneficiare se vor asigura că sunt îndeplinite următoarele măsuri de informare și publicitate:

1. Panourile de publicitate

Panourile de publicitate vor fi ridicate la locul de desfășurare a lucrărilor pentru proiectele finanțate prin ISPA. Asemenea panouri de publicitate trebuie să cuprindă un spațiu rezervat indicațiilor privind participarea Comunității Europene.

Panourile de publicitate trebuie să aibă o dimensiune potrivită cu scopul operațiunilor desfășurate.

Selecția panoului de publicitate rezervată Comunității Europene trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- să ocupe cel puțin 50 % din suprafața totală a panoului de publicitate;
- să poarte emblema standard a Comunității Europene și să cuprindă textul următor, așa cum este prezentat în tabelul anexat.

Atunci când organismul responsabil nu ridică propriul panou de publicitate care să anunțe implicarea sa în finanțarea proiectului, asistența acordată de Comunitatea Europeană trebuie anunțată pe un panou de publicitate special. În asemenea cazuri, prevederile sus-menționate referitoare la partea Comisiei Europene se aplică prin analogie.

Plăcile de avizare trebuie înlăturate nu mai târziu de 6 luni de la data finalizării lucrărilor și înlocuită de o placă comemorativă, în conformitate cu prevederile punctului 2.

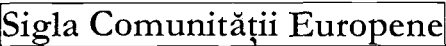
2. Plăcile comemorative

Plăci comemorative permanente trebuie plasate pe teren, și trebuie să fie accesibile publicului general. În afara emblemei Comunității Europene asemenea plăci trebuie să menționeze contribuția Comunității Europene la proiect.

Trebuie folosit textul următor ca model pentru conținutul cerut:

“Acest proiect a fost cofinanțat cu..... % de către Comunitatea Europeană. La finalul lucrării în ..... (se menționează anul), costul total al proiectului a fost de ..... (moneda națională), și contribuția totală a Comunității Europene a fost de ..... (moneda națională).”

EXEMPLU:

Titlul proiectului Localizarea	
	<p>Finanțat de:</p> <p>Uniunea Europeană .... euro .... (asistență) (moneda națională)....</p> <p>IFI (împrumut) .....euro (moneda națională)</p>
Autoritatea implementare:	de {Ministerul...} {Agenția...}
Beneficiar:	{Numele beneficiarului}
Supervizare și management:	{Numele firmei}
Contractant:	{Numele contractantului}

P R E Ţ U R I L E
publicațiilor legislative pentru anul 2003
— pe suport tradițional —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Nr. anual de apariții	Valoarea abonamentului anual — lei —	Valoarea abonamentului trimestrial — lei —			
				Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
1.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba română	710	7.900.000	1.975.000	2.172.500	2.389.750	2.628.750
2.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba română, numere bis*)	50	1.480.000	—	—	—	—
3.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba maghiară	250	6.585.000	1.646.250	1.646.250	1.646.250	1.646.250
4.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	300	10.380.000	2.595.000	2.595.000	2.595.000	2.595.000
5.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	700	2.105.000	526.250	526.250	526.250	526.250
6.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	2.100	8.900.000	2.225.000	2.225.000	2.225.000	2.225.000
7.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	250	8.195.000	2.048.750	2.048.750	2.048.750	2.048.750
8.	Colecția Legislația României	4	2.070.000	517.500	569.250	626.150	688.750
9.	Colecția de hotărâri ale Guvernului și alte acte normative	12	3.450.000	862.500	948.750	1.043.600	1.147.950
10.	Repertoriul actelor normative	1	520.000	—	—	—	—
11.	Decizii ale Curții Constituționale	1	390.000	—	—	—	—
12.	Ediții trilingve	12	2.075.000	—	—	—	—

*) Cu excepția numerelor bis în care se publică acte cu un volum extins și care interesează doar un număr restrâns de utilizatori.

Publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ menționate la punctele 1–7 sunt purtătoare de T.V.A. în cotă de 19%, iar cele menționate la punctele 8–12 sunt scutite de T.V.A.

Pentru siguranța clienților, abonamentele la publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ se pot efectua prin următorii difuzori:

- ◆ COMPANIA NAȚIONALĂ „POȘTA ROMÂNĂ“ — S.A. — prin oficiile sale poștale
- ◆ RODIPET — S.A. — prin toate filialele
- ◆ INTERPRESS SPORT — S.R.L. — București, str. Hristo Botev nr. 6 (telefon/fax: 313.85.07; 313.85.08; 313.85.09)
- ◆ PRESS EXPRES — S.R.L. — Otopeni, str. Flori de Câmp nr. 9 (telefon/fax: 772.66.87; 0745.133.712)
- ◆ M.T. PRESS IMPEX — S.R.L. — București, bd. Basarabia nr. 256 (telefon/fax: 255.48.15; 255.48.16)
- ◆ INFO EUROTRADING — S.A. — București, Splaiul Independenței nr.202A (telefon/fax: 212.73.54)
- ◆ ZIRKON MEDIA — S.R.L. — București, bd. Nicolae Grigorescu nr. 29A, bl. N22, ap. 38 (telefon/fax: 340.31.09)
- ◆ ACTA LEGIS — S.R.L. — București, str. Banul Udrea nr. 10, (telefon/fax: 411.91.79)
- ◆ CURIER PRESS — S.R.L. — Brașov, str. Traian Grozăvescu nr. 7 (telefon/fax: 0268/47.05.96)
- ◆ ELIDA — S.R.L. — Brașov, str. Bisericii Române nr. 92 (telefon/fax: 0268/47.74.64)
- ◆ MIMPEX — S.R.L. — Hunedoara, str. Ion Creangă nr. 2, bl. 2, ap. 1 (telefon/fax: 0254/71.92.43)
- ◆ CALLIOPE — S.R.L. — Ploiești, str. Candiano Popescu nr. 36 (telefon/fax: 0244/51.40.52, 0244/51.48.01)

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro